



Universidad
**Católica de
Valencia**
San Vicente Mártir

Proposta d'un Pla de Foment a la Lectura a partir de les tertúlies dialogüiques

Presentado por:

D^a BLANCA MARÍA TORRES HUESO

Dirigido por:

DRA ANNA ISABEL PEIRATS NAVARRO

Valencia, a 26 de mayo de 2022

Facultad de Magisterio y Ciencias de la Educación
Grado en Maestro en Educación Primaria



D./D^a Anna Isabel Peirats Navarro

CERTIFICA:

Que el trabajo titulado: Proposta d'un Pla de foment de la lectura a partir de les tertúlies dialògiques ha sido realizado bajo mi dirección por el alumno/a Blanca María Torres Hueso.

D./D^a Anna Isabel Peirats Navarro

Valencia, 26 de mayo de 2022

Firmado:



D./Dña.: Blanca María Torres Hueso con D.N.I. nº 47257723Z, como autor del Trabajo Fin de Grado con título: Proposta d'una Pla de Foment a la Lectura a partir de les tertúlies dialògiques del Grado Universitario Educación Primaria

AUTORIZA

NO AUTORIZA

la publicación en la intranet de la Universidad Católica de Valencia "San Vicente Mártir" del trabajo fin de grado arriba mencionado, como material de uso pedagógico para el apoyo al estudio y la investigación.

Valencia, 26 de mayo de 2022

Fdo.:



Dedicatòries i agraïments

Primer de tot, m'agradaria fer especial menció a la meua família, qui sempre ha estat en tot moment per a recolzar-me. Gràcies als meus pares que encara estant en distància, saben com mantenir-se prop en tot moment. La meua germana, qui sempre camina de la meua mà en qualsevol viatge que emprenc de nou. A la meua àvia d'Eivissa, que sempre em mira amb ulls innocents i mirada dolça. A més, la iaia valenciana, que sempre aporta el toc de saviesa i experiència a tot allò que es realitza. I, finalment, a qui no està present però sí al cor.

Per altra banda, m'agradaria dedicar-los a tots els meus familiars el TFG dut a terme, ja que han set partícips en tot moment d'ell. No només pel que fa als coneixements i experiències dins de les escoles actuals, sinó en tots els moments en els quals he necessitat les seves paraules de tranquil·litat i del seu cor per a continuar.

Per acabar, m'agradaria agrair-li a la meua tutora del TFG, Anna Peirats, tot l'esforç i paciència que ha dipositat tant en mi com en el document. Sempre ha sabut utilitzar les paraules adequades en el moment necessari.



Resums

El següent Treball de Fi de Grau se centra en el foment de la lectura dins de les aules d'Educació Primària partint de les realitats demogràfiques de València, on la lectura en valencià es troba en decadència. Per a poder dissoldre amb aquesta problemàtica s'insisteix en les necessitats d'establir Plans de Foments Lectors i, de forma concreta, la creació i la participació de la biblioteca d'aula. En la mateixa proposta del document s'elabora una anàlisi d'una sèrie de llibres que es podrien treballar de forma més detallada dins una aula de sisè d'Educació Primària, seguint dinàmiques i activitats per a dur a terme abans de les lectures, durant i després de les mateixes. En finalitzar aquestes lectures, es realitzen unes tertúlies dialògiques batiades com Festes lectores, on els discents intercanvien informació i reflexions extretes de la lectura, seguint la fitxa oferia pel docent.

Paraules clau: Foment lector, lectura en valencià, biblioteca d'aula, tertúlies dialògiques.

El siguiente Trabajo de Fin de Grado se centra en el fomento de la lectura dentro de las aulas de Educación Primaria en base a las realidades demográficas de Valencia, donde la lectura en valenciano se encuentra en decadencia. Para poder solventar con esta problemática, se insistí en las necesidades de establecer Planes de Fomento Lector y, de forma concreta, la creación y participación de la biblioteca de aula. En la misma propuesta del documento, se elabora un análisis de una serie de libros que se podría trabajar de forma más detallada en un aula de sexto de Educación Primaria, siguiendo dinámicas y actividades para llevar a cabo antes de las lecturas, durante y después de las mismas. Al finalizar estas lecturas, se realizan unes tertulias dialógicas bautizadas como Fiestas lectoras donde los discentes intercambian información y reflexiones extraídas de la lectura, siguiendo la ficha ofrecida por el docente.

Palabras clave: Fomento lector, lectura en valenciano, biblioteca de aula, tertulias dialógicas.



This document focuses on the promotion of reading in Primary Education classrooms based on the demographic realities of Valencia, where reading in Valencian is in decline. In order to solve this problem, we insisted on the need to establish Reading Promotion Plans and, specifically, the creation and participation of the classroom library. In the same proposal of the document, an analysis is made of a series of books that could be worked on in a more detailed way in a sixth grade Primary Education classroom, following dynamics and activities to be carried out before, during and after the readings. At the end of these readings, a series of dialogical gatherings are held, christened Reading Parties, where the students exchange information and reflections drawn from the reading, following the worksheet provided by the teacher.

Keywords: Promotion of reading, reading in Valencian, classroom library, dialogue gatherings.



Índex general

1	Introducció - Justificació	1
2	Objectius	3
3	Metodologia.....	4
4	Marc teòric.....	6
4.1	Què és la literatura i quin és el seu ensenyament a l'aula.....	6
4.2	La biblioteca d'aula	11
4.2.1	Tipus de textos que hi poden haver	13
4.2.2	Temàtiques	14
4.3	Pla de Foment a la Lectura	16
4.3.1	Actuacions dins del Pla de Foment Lector	17
4.3.2	Funció docent en el Pla de Foment Lector	19
4.4	Marc legislatiu	21
5	Proposta d'un Pla de Foment a la Lectura a partir de les tertúlies dialògiques.....	25
5.1	Justificació del Pla	25
5.2	Recursos humans i materials.....	26
5.3	Objectius del pla	28
5.4	Mètode d'actuació del pla.....	30
5.5	Propostes lectores	33
5.5.1	Primera proposta: Dones valencianes que han fet història.....	33
5.5.2	Segona proposta: Xiquetes que van imaginar allò impossible (i ho van aconseguir).....	36
5.5.3	Tercera proposta: La música de les tenebres	39
5.5.4	Quarta proposta Oliver Twist	43
5.5.5	Cinquena proposta: Missió Pandèmia	46
5.6	Avaluació dels resultats	49



6	Conclusions	51
7	Referències bibliogràfiques	53
8	Annexos	56



1 Introducció - Justificació

El següent treball de fi de grau es presenta com a eina per a donar la importància que té la lectura, i amb això el valor del llenguatge dins de l'àmbit educatiu. En aquest cas, es proposen nombroses activitats amb la finalitat de formar lectors que introdueixen un hàbit de lectura al seu dia a dia. Per aquest motiu és important destacar que el procés lector en edats tan primerenques, encara sigui sisè de primària que és el curs a què es dirigeix tota la proposta, acaba sent un medi de formació personal, ètica i de coneixement a la mateixa volta. En definitiva, parlar una llengua garanteix beneficis que, a més, ajuden en el creixement individual dels discents.

Al llarg del període de pràctiques i les visites extracurriculars realitzades a centres escolars, es pot destacar la necessitat d'un foment de lectura. Hi ha ocasions en la que els docents organitzen i planifiquen dinàmiques per tal de fomentar l'escriptura i la redacció dels discents, però és evident que sense un desenvolupament i una millora de l'habilitat lectora no es donarà a terme. És a dir, la lectura és per excel·lència una de les eines per la qual les habilitats lingüístiques (l'escriptura, l'oralitat i l'escolta) es desenvolupen d'una manera més efectiva.

Anys enrere, aquesta mancança pel que fa a la lectura no eren tan evidents, es llegia amb més freqüència i es considerava una activitat que formava part dels hàbits diaris dels alumnes. Per aquest motiu, he observat en els moments que he pogut trobar-me dins de les realitats escolars com sí que és necessària la creació d'una activitat molt més intensa pel que fa a la lectura per tal d'afavorir la formació integral de l'ésser humà en tots els seus vessants: tant en l'àmbit cognitiu, com en l'espiritual, ja que es treballa tot allò relacionat amb els valors i l'educació cívica, i a més, a l'intel·lectual. Per aquest motiu i donar resposta a totes les mancances especificades, es proposa el següent Pla de Foment a la Lectura, el qual es troba dissenyat amb la consciència de les realitats a les quals s'ajusten actualment els docents.

Per altra banda, és necessari mencionar la falta de domini que existeix en la llengua valenciana. Normalment, es donen suport amb la justificació que les famílies no procedeixen de la Comunitat Valenciana i que, per tant, no en parlen a casa. Així i tot, l'Educació Primària i, conjuntament amb el currículum pel qual es justifica qualsevol programació i organització de dinàmiques educatives, es proposen i s'ofereixen els coneixements que s'han de tractar des que s'introdueix a un alumne en el seu procés educatiu. Aquí és quan sorgeix la qüestió de si és realment culpa del fet que els alumnes



no parlin valencià pels motius pels quals es justifiquen o per què realment la flota de docents no afronta el valencià com realment s'ha de fer? Aquesta qüestió ha set el punt de partida per a la realització del document i, per tant, se suggereix un Pla de Foment a la lectura dirigit al curs de sisè d'Educació Primària.



2 Objectius

L'objectiu general d'aquest Treball de Final de Grau es tracta en dissenyar un Pla de Foment lector a partir de les realitats tant lingüístiques com literàries en l'àmbit demogràfic i, a més, reconèixer el seu valor com a eina d'ensenyament en les aules d'Educació Primària; resoldre aspectes relacionats amb el Pla de Foment Lector oferint les actuacions pertinents per a dur a terme dins una aula actual; reconèixer la biblioteca d'aula com a principal metodologia i eina de treball per a poder desenvolupar i aconseguir tots els objectius desglossats en el Pla Lector i, a més, contextualitzar qualsevol aspecte teòric amb els actuals decrets legislatius que es troben vigents pel que fa a la lectura en l'Educació Primària.

Aquest objectiu general es pot desmembrar en els següents objectius específics:

- Profunditzar en el foment de la lectura partint de recursos com la biblioteca d'aula.
- Profunditzar sobre el concepte clau de la evolució literària fins a arribar a allò que actualment considerem com a literatura
- Elaborar una proposta didàctica seguint els paràmetres legals que es marquen per a l'Educació Primària.
- Conèixer el marc legislatiu relacionat amb els plans de foment a la lectura i, a més, que parlen sobre l'ús i ensenyament de la llengua valenciana dins de les aules educatives.



3 Metodología

El present Treball Final de Grau és de caràcter qualitatiu, ja que no s'ha realitzat cap estudi que es tradueixi en dades numèriques i en gràfics. Aquest document s'estructura en dues parts: en un marc teòric i un bloc pràctic consistent en una proposta de foment lector centrada a la biblioteca d'aula.

A més, per a la realització d'aquest treball, s'ha tingut en compte l'experiència viscuda durant els períodes de pràctiques dutes a terme al llarg del grau. L'observació ens ha fet arribar a la conclusió que és necessari un canvi en relació amb la formació literària dels alumnes o, almenys, conscienciar sobre els aspectes positius d'uns certs recursos d'animació lectora, com és el cas de la biblioteca d'aula i, a més, un estudi i tractament de llibres acompanyats pel docent i les famílies. Això sí, durant l'elaboració d'aquest TFG no s'ha executat cap labor de camp. S'ha partit d'un estudi teòric, basat en l'educació literària, la literatura infantil, el foment a la lectura i la biblioteca d'aula. Aquests continguts sustenten la dimensió pràctica, en arribar al convenciment que els expositors literaris, com a metodologia per a millorar els hàbits lectors de l'alumnat, podien emportar-se a l'Educació Primària d'una manera efectiva. En aqueix sentit, hem aplicat un treball de gabinet, consistent en la lectura i maneig de diferents referències bibliogràfiques.

D'altra banda, s'ha optat per l'enfocament d'investigació - acció, tenint en compte que s'ha destacat una realitat lingüística pel que fa a l'ús i tractament del valencià a les aules i, per tant, la seva literatura. Amb això, hem d'afirmar que la proposta s'ha quedat tan sols amb la "investigació" realitzada i, en conseqüència, "l'acció" ha quedat en un segon pla, ja que no s'ha pogut dut a terme dins una aula d'Educació Primària.

Finalment, cal destacar que, en el bloc pràctic del treball, s'ha apostat per la metodologia de treball de lectures tant individuals, com guiades pel docent o treballades des de casa amb les pròpies famílies, concretant-la en la idea de la creació d'unes jornades de portes obertes anomenades Festes Lectors com a recurs de foment lector, i per l'ús de la biblioteca d'aula com a eina de treball tant dins com fora de les escoles. En definitiva, el que es tracta de buscar és la inclusió d'un hàbit lector dins de les rutines dels nostres discents partint d'unes lectures proposades per a un alumnat heterogeni i que, per aquest motiu, podran anar variant atenent a les realitats de l'aula.



Aquest apartat de caràcter pràctic està dividit en tres parts: la primera de totes s'enfoca en l'ús i control d'una biblioteca d'aula, la qual es transforma en eina essencial per al procés lector dels alumnes. En un segon apartat es troben les cinc propostes lectores que es realitzaran al llarg del segon trimestre del curs. Aquestes lectures es duran a terme de forma conjunta i complementaria des de les aules i des de casa, ja que d'aquesta manera s'introdueixen a les famílies a participar en el procés de millora lectora. En acabar el trimestre, es faran unes jornades de portes obertes anomenades festes lectores. Es tracta d'un festival on els discents hauran de demostrar allò que aprèn amb les lectures complimentant una fitxa lectora, portant a cap tertúlies i, a més, oferint un estand amb el qual hauran de promocionar el llibre triat.

Tota aquesta proposta, ve justificat per una secció més teòrica, la qual es compon per quatre apartats. En un primer lloc s'ofereix l'evolució pel qual es veu el concepte de literatura i com és entès actualment. A més, aquest apartat mostra el tractament de la literatura dins de les aules, és a dir, l'ensenyament que s'hauria de seguir per a poder garantir una eficaç evolució literària en els nostres alumnes. Aquest punt destaca la necessitat de desenvolupar la competència literària i, per tant, la millora de les habilitats lingüístiques individuals. Complementant aquest primer punt, el marc teòric disposa dels continguts relacionats als punts que s'haurien d'atendre pel que fa a un Pla de Foment a la Lectura. Aquest tipus de Plans elaborats pel mateix docent atenent a les característiques que disposa la pròpia aula, es troben composts per nombrosos aspectes necessaris i essencials que sovint no es tenen en compte a l'hora de programar-ho. Una metodologia efectiva que es pot considerar dins un Pla de Foment Lector és la biblioteca d'aula. Per aquest motiu es dedica un tercer apartat per a ampliar aquest concepte i desglossar els tipus de lectures que se solen atendre i agradar als alumnes. I, per acabar, tots aquests aspectes de caràcter teòric, a més de provenir de fonts verídiques, es veuen justificats per un marc legislatiu i legal que atén als motius i mètodes d'actuació de qualsevol ensenyament lingüístic.



4 Marc teòric

4.1 Què és la literatura i quin és el seu ensenyament a l'aula

La concepció tradicional de l'ensenyament de les llengües es limitava a l'aprenentatge de la paraula, definicions, regles gramaticals... en definitiva, la gramàtica era tractada com a instrument de coneixement basat en la memorització de definicions i llistats de paraules, juntament amb l'anàlisi dels textos literaris. És per aquesta raó per què la metodologia de l'aprenentatge literari: "Es tractava de l'aprenentatge del discurs oral i escrit. Aquest model constitueix el paradigma vigent fins a segle XIX. Els continguts fonamentals procedien de l'àmbit de la retòrica i el corpus textual es configurava bàsicament mitjançant autors clàssics" (Ballester, 2015, p. 19). Però a partir de la segona meitat del segle XX, la literatura va adquirir un valor més didàctic, associat a l'anàlisi d'obres i moviments literaris:

A mitjans del segle XX, les teories formalistes i estructuralistes varen propiciar un nou model didàctic en l'ensenyament de la literatura, en substituir la memorització de dades sobre períodes, moviments, obres i autors, per l'anàlisi dels textos literaris, tot i que no va suposar una millora en la lectura d'obres literàries completes. (Cerrillo, 2007, p. 16)

D'aquesta manera, s'entén que la literatura, concretament la lectura literària, permet oferir al lector els instruments necessaris per a poder comprendre el món des d'una perspectiva crítica i, així, assumir la diversitat com un efecte de qualsevol col·lectiu, ja que obri els camins necessaris per a produir-ho. A partir d'aquesta concepció és quan es desenvolupa la competència comunicativa en un parlant, on el lector té un mateix domini del codi literari, de l'intertext lector partint de lectures d'altres obres i del món de ficcionalitat que es crea el propi lector a partir de l'obra literària (Ballester; Ibarra, 2015).

A més, parint de les concepcions de competència lingüística i competència comunicativa, es pot delimitar el concepte de competència literària que ve de la mà de diferents factors pragmàtics que són essencials per a l'adquisició d'aquesta competència. En aquest aspecte, la competència literària es pot definir com al conjunt de convencions per a poder llegir textos literaris, és a dir, dur a terme un procés de descodificació i comprensió que assigna valors especials a les unitats lingüístiques: aspectes socioculturals, l'aprenentatge de codis literaris i relacions intertextuals i la particular competència literària (Mendoza; Pascual, 1998).



Si atenem al fet dels necessaris coneixements que els alumnes han d'aprendre pel que fa a l'univers literari i el seu ensenyament, és necessari parlar de la importància que disposa la competència literària. Sabem que "ensenyar literatura és difícil perquè el discurs literari exigeix una competència específica per a la seva descodificació, ja que fa servir un llenguatge especial, amb capacitat connotativa i autonomia semàntica" (Cerrillo, 2016, p. 27).

Ara bé, Colomer afirma que per a poder arribar a aquesta competència basada en la literatura dins de les aules, és necessari entendre l'educació literària com "el desenvolupament de les habilitats i competències necessàries per a la comprensió de la comunicació literària" La raó per la qual es tracta de produir aquest canvi és que la literatura és molt més rica i més complexa que allò que s'acostuma a demostrar a l'aula, i que té a vore amb nombrosos aspectes personals i socioculturals que cal valorar (Colomer, 1991).

En la societat en què ens trobem, les famílies no fomenten la lectura als seus fills com un acte que produeix plaer estètic, sinó que limiten, en nombroses ocasions, la lectura a l'aprenentatge d'aspectes teòrics on se'n requereix una utilitat. Això implica el fet que hi ha famílies que inclús consideren innecessari llegir obres literàries perquè consideren que és una pèrdua de temps (Cerrillo, 2007).

Per tal de superar els buits que, de sovint, es generen en el si de la família, des de l'escola podríem seguir una sèrie de mesures per tal de tractar de millorar aquestes llacunes de què tenim constància actualment. Mendoza (2004) es refereix a l'orientació que s'hauria de seguir dins dels centres educatius pel que fa al treball de l'educació literària amb els discents. Seguint aquest autor, l'enfocament que hem de donar a l'educació literària és que ella mateixa s'integri en diverses perspectives per al seu tractament i, a més, "l'orientació d'aquest nou estudi es recolza en criteris didàctics que perfilen l'educació literària com una capacitació per a la recepció literària i per a la valoració de les obres literàries" (p. 34).

Els principals objectius que integren l'educació literària seran una eina indispensable que ajudarà als docents a promoure la competència literària d'una forma més eficaç. Per això, Prado (2011) incita a reflexionar que la principal finalitat de l'educació literària és formar alumnes amb una adquisició de la competència literària mitjançant el desenvolupament d'una competència comunicativa:



La formació literària contempla de forma igual el desenvolupament d'estratègies de comprensió i expressió: no tan sols en el desenvolupament d'hàbits de lectura, mitjançant les adequades estratègies de comprensió lectora, sinó també amb el desenvolupament de formes expressives d'escriptura mitjançant la manipulació de formes lingüístiques o mitjançant la imitació de models consagrats per la tradició literària. (p. 336)

Atés que l'aprenentatge de les microhabilitats de comprensió i d'expressió són fonamentals per a l'adquisició d'hàbits de lectura, el fet que existeixi una educació literària dins de les aules, obliga a referir-nos a les estratègies útils per a poder desenvolupar aquesta competència comunicativa, que tractarem de forma més detallada en aquestes pàgines. Es fa referència a la didàctica de la literatura, la qual és entesa com el concepte que adopta el docent en el moment que ensenya literatura, qui, a més, haurà d'atendre als següents aspectes marcats per Cerrillo (2007, p. 19):

- a. Tot apropament al text literari ha de tenir en compte que la literatura és un acte de comunicació de característiques especials que afecta el conjunt d'elements que hi intervenen, i que no es pot explicar tan sol amb un d'aquests.
- b. L'obra literària és producte d'una cultura i d'un context, per la qual cosa, el seu significat haurà d'interpretar-se en el marc d'un sistema cultural que, a més, és canviant.
- c. Els participants en la comunicació literària hauran d'adquirir la competència que els permeti accedir a la codificació literària, més enllà del que és purament lingüístic. Aquesta competència ha de ser adquirida de forma progressiva i metòdica, a través de mecanismes diversos: que procedeixin dels mateixos textos literaris o que hi siguin aliens (factors històrics, socials o culturals).
- d. L'obra literària, admesa com a tal, es comunica mitjançant un llenguatge especial, el llenguatge literari, el qual utilitza uns recursos expressius que el separa del llenguatge estàndard.

La didàctica de la literatura és, per consegüent: “un conjunt de sabers culturals, discursius, textuais i pragmàtics” (Prado, 2011, p. 337) que permeten als alumnes llegir,



comprendre, interpretar i valorar textos, de forma que els gaudeixin i, a més, incrementa la seva capacitat d'imaginació i de creativitat.

Tenint en compte la necessitat d'una metodologia per a dur a terme l'aprenentatge literari, és necessari establir un criteri d'allò que es pretén treballar. Un "l'listat d'obres considerades valuoses i dignes per tal de ser estudiades i comentades" (Sullà, 1998, p. 11) és el que anomenem com a cànon literari. És necessari que mencionem aquest concepte, el qual ha adquirit diferents crítiques per part d'autors que han investigat sobre el tema, a causa de la dificultat de la seva unitat de concepció. Quan es va establir l'etiqueta "cànon literari" es van tenir en compte aspectes com el fet de ser una obra clàssica, pertanyent o no a la història de la literatura, etc:

Allò què és més important del discutible treball i de la polèmica que va produir, ha contribuït a estudiar la Història de la Literatura atenent aspectes que, fins llavors, no havien rebut molta atenció, com és la noció del clàssic, del paper de la literatura en les societats desenvolupades, l'ensenyament de la literatura o la formació de la competència literària. (Cerrillo, 2007, p. 63)

Pel que fa al cànon literari infantil, fem referència a aspectes com la creativitat i a l'estudi de les obres a través dels segles, és a dir: "Textos artístics que estimulen, mitjançant una pràctica significativa creativa, la competència literària dels alumnes, distingint-los d'altres textos que es basen en la imatge de marca de la literatura infantil quan en ells el llenguatge literari desapareix" (Núñez, 2012, p. 52). És per això que existeix una literatura dedicada a edats més primerenques i altres per a més adultes, les quals explicaran l'especificat de la literatura infantil.

Per a aquests destinataris més joves, és important relacionar la selecció d'obres literàries amb allò que els motiva i que puguin desxifrar i entendre. Segons Núñez (2012):

El cànon i la competència literària mantenen una relació d'interdependència: segons les obres que es llegeixin, la competència literària serà més o menys àmplia i més o menys sòlida. En funció del que llegeix, es desenvoluparà també més o menys la competència lectora, de forma que l'experiència de llegir durà a l'alumnat a l'establiment progressiu d'un cànon personal de lectura d'oci diferent del cànon acadèmic. (p. 52)



Sabem que el cànon literari es troba fortament lligat al moment històric i cultural en el qual ens situem, tot i que caldrà adequar l'estudi de les obres als interessos lectors dels alumnes:

El cànon escolar hauria de ser el resultat d'un ampli i detingut debat sobre quines són les obres literàries més apropiades per la seva qualitat literària, la seva adequació als interessos dels lectors segons l'edat, i per la capacitat per a l'educació literària dels mateixos. (Cerrillo, 2007, p. 70)

Amb tot, tenint en compte la funcionalitat del cànon literari, Ballester (2015, p. 138) fa referència a una sèrie d'objectius que segueix el cànon literari per a poder desenvolupar l'ensenyament – aprenentatge de l'educació literària. En aquesta línia, afirma que el cànon:

1. Perfila la formació d'un lector competent, per la qual cosa s'evidencia la necessitat de l'existència d'una adequació entre l'obra i els interessos dels alumnes.
2. És mutable, és a dir, els continguts, les obres i els autors van variant segons els criteris estètics i les finalitats concretes.
3. Gràcies al cànon literari es poden perfilar i estructurar els continguts curriculars escolars, ja que és un instrument bàsic de formació.

Una bona educació literària, per tant, hauria de basar-se en els interessos que disposen els nostres discents. A partir d'aquest fet, es crearà un cànon literari adequat per a poder desenvolupar les seves capacitats lectores i, d'aquesta forma, es podrà formar a l'alumnat competent pel que fa a la literatura, amb motivació de millorar dia a dia en el seu procés lector.



4.2 La biblioteca d'aula

Partint de la idea actual que el concepte “Biblioteca d’aula i biblioteca escolar” s’apropien de forma general, és a dir, sense investigació per part dels docents, provoca que a les escoles l’aplicació d’aquest recurs literari es realitzi de forma errònia. Per aquest motiu, està demostrat que

En els estudis sobre la realitat de les Biblioteques Escolars és que necessiten un impuls important tant en la dotació econòmica com en la formació del professorat en aspectes organitzatius i dinamitzadors. Així mateix, i segurament encara més rellevant, és necessària la tan anhelada legislació que permeti la pràctica de les nombroses propostes dutes a terme durant tots aquests anys per col·lectius i persones dedicades a tirar endavant les Biblioteques del nostre país. (Rueda, 1998, p. 22)

Per tant, perquè puguem posar fi a aquest primer problema respecte a les biblioteques escolars i d’aula, s’ha d’entendre el mateix concepte. Per això, Cencerrado (2007, p. 13) exposa que

S’entén com un centre de recursos per a la lectura en totes les seves facetes, que va més enllà d’un conjunt de llibres, i al voltant del qual s’arma i dissenya un pla formatiu que dona sentit als materials que el componen. En aquest punt és important insistir en l’imprescindible que resulta que la lectura sigui considerada com a objectiu clau i compartit per totes les àrees i matèries curriculars; només així la biblioteca escolar podrà exercir eficaçment el seu paper d’eina i servei que proporciona a tots els escolars espais, temps i la possibilitat real de múltiples experiències de lectura.

A la definició que se'ns ofereix s’ha d’afegir la idea de treballar de forma paral·lela i complementària la biblioteca escolar juntament amb la de l’aula, entenent aquest darrer concepte també com a font de recursos per a treballar de forma interdisciplinària en les aules d’educació primària, és a dir, esdevé un recurs educatiu que ha d’estar coordinat entre les diferents àrees de treball (Cantero, 2010). En aquestes línies, s’enfocarà més de cara a la biblioteca d’aula, la qual té com a finalitat motivar a l’alumnat a participar en metodologies actives i participatives per tal de reduir el màxim possible l’ús del llibre de text com a principal i únic recurs d’aprenentatge (Rueda, 1998).



Per tant, indicant els principals objectius clau per a poder desenvolupar una biblioteca d'aula, s'ha d'atendre als següents (Cuadrado , 2011, p. 5):

- Donar suport a la consecució dels objectius del projecte educatiu de centre, facilitant el treball de l'alumnat i el professorat.
- Crear i fomentar en els xiquets l'hàbit i el gust de llegir, d'aprendre i d'utilitzar les biblioteques al llarg de tota la seva vida.
- Oferir oportunitats de fer ús la informació per a adquirir coneixements curriculars i culturals, desenvolupar la imaginació i entretenir-se.
- Ensenyar a l'alumnat les habilitats per a fer ús de la informació en qualsevol suport, format o mitjà i així posar-se en contacte amb idees, experiències i opinions diverses.

Després de presentar les principals finalitats pels quals els docents s'hauran de guiar a l'hora de realitzar una biblioteca d'aula i el concepte que s'hauria de seguir per a mantenir una idea clara d'allò que és exactament la biblioteca dins de les aules, es proposen aspectes de caràcter organitzatius: tant temporals, com materials, com tipologies textuals que es poden presentar als discents atenent als gustos de l'aula.

Primer de tot es mostren els criteris que s'ha d'atendre a l'hora de dur a terme una selecció de llibres adequada a l'aula a la qual es presenta. Per a això, s'exposen de la següent manera (Rueda, 1998, p. 56):

- Utilitat: previsió que serà usat per alumnat o professorat. No ha de ser només una apreciació subjectiva, sinó basada en l'estudi dels continguts curriculars i de l'aportació d'aquests materials a la formació integral de l'alumnat.
- Interessos de l'alumnat i del professorat: conèixer aquests interessos és tasca del professorat de cada àrea, a través de qüestionaris, enquestes i sobretot a partir del tracte amb l'alumnat.
- Adequació a l'edat i als nivells d'aprenentatge. De res serveix adquirir un llibre amb qualitat en els seus continguts si l'usuari no pot accedir a la seua comprensió. És cert que sempre ha d'haver-hi materials amb diferents graus de comprensió, i que no està de més que hi hagi alguns que estiguin " un punt per damunt" de l'edat cronològica de l'alumnat, però el que no s'ha de fer en cap cas és adquirir llibres i un altre tipus de material sense haver comprovat els continguts i l'adequació del mateix als nivells de l'alumnat (a la seua competència lectora).



4.2.1 Tipus de textos que hi poden haver

A més, dels objectius, és important atendre als gustos que disposa l'alumnat dins d'una aula educativa. Per aquest motiu i partint de la realitat que existeix en ella, s'haurà de fer una selecció d'aquells tipus de textos més eficients per a la lectura dels nens. En aquest cas es proposen diferents texts literaris, considerats com els més adequats per al conjunt d'alumnat d'Educació Primària (Cantero Castillo, 2010; Editorial SM):

Els contes. Hauran de disposar d'un argument lògic i amb un lèxic adequat a les edats. Les il·lustracions que presentin hauran de ser atractives i que permetin captar de forma visual l'atenció dels lectors perquè es pugui introduir dins de la lectura de forma fàcil i plaent. En aquesta tipologia es pot fer referència als contes clàssics, qui han d'estar presents en tota biblioteca d'aula per les nombroses virtuts que disposen. A més, els contes clàssics poden ser un punt d'unió i complicitat entre els discents i les seves famílies.

Les endevinalles. Gràcies a aquest tipus de lectures podem treballar-ho com a recurs didàctic que facilitarà l'aprenentatge de nombrosos aspectes gramaticals de la llengua.

Els còmics. Funcionen com a apropament a la lectura i fer despertar l'interès pels llibres. Són motivadors per als discents, ja que disposen de personatges propers als seus gustos. En aquest cas, els còmics no tenen una alta quantitat de text i sí d'imatges, per aquest motiu es consideren motivadors per als alumnes.

Les faules. Serveixen per a donar solució creativa a problemes i per a fer front a la seva pròpia vida amb sentit realista.

La poesia. Afavoreix el desenvolupament intel·lectual i lingüístic, jugant un paper fonamental en la relació afectiva entre nen i adult. A més, tenen un vocabulari i una estructura completament modelables al públic al qual es dirigeix.

Els llibres d'aventures. Són l'essència de la ficció. Aquest tipus de llibres es caracteritzen per mantenir un argument on l'aventura que es presenta s'oposa a la rutina a la qual estem acostumats, al que és quotidià. És la capacitat del protagonista per a poder enfrontar-se al risc, als misteris que se'ls hi presenta i els perills de les aventures que ha de viure.

Les novel·les de ciència-ficció. Aquesta narrativa es caracteritza pels arguments que presenten, els quals solen enfocar l'acció en avanços científics i tècnics, siguin futuristes



o del mateix present. No existeix una única definició pel que fa a la ciència-ficció, és més, cada autor enfoca els arguments i els espais segons els seus punts de vista.

La novel·la policíaca. El misteri i l'acció són els dos adjectius que caracteritzen aquest tipus de textos. La novel·la policíaca pertany al gènere narratiu i a través de l'observació, el anàlisi i la deducció, el lector haurà de resoldre qualsevol enigma que se li presenti al llarg de la lectura.

4.2.2 Temàtiques

Dins de qualsevol procés d'ensenyament - aprenentatges, és important atendre als aspectes tant psicològics com fisiològics pels que passen els discents. En aquest cas, dins de l'etapa d'Educació Primària, l'alumnat pateix nombrosos canvis evolutius, la qual cosa provoca que els gustos pels diferents temes lectors també vagin variant al llarg d'aquest creixement personal.

A més d'això, s'entén que entre els 2 i 7 anys es troben dins de l'estadi preoperacional intuïtiu. Al mateix temps, en aquesta etapa, les lectures més apropiades solen ser aquelles relacionades amb animals com protagonistes de les aventures i s'atenen a elements simbòlics atenent a aspectes didàctics relacionats amb el joc i la psicomotricitat. És per aquest motiu pel qual les millors lectures per al públic que es considera dins l'etapa preoperacional seran llibres de curta duració i amb nombroses imatges relacionades amb animals amb colors cridaners.

Un segon estadi propi de l'etapa d'Educació Primària és el d'operacions concretes, el qual es troba entre els 7 i els 11 anys. En aquest estadi els discents encara no aconsegueixen les diferències entre el que és fantàstic i allò que és real, creient en l'existència de personatges com són les fades, bruixes, gegants, etc.

Per últim, es troba el darrer estadi, el d'operacions abstractes, propi de les edats entre els 12 anys i els 15. Al llarg d'aquesta etapa l'alumnat es converteix en un personatge crític i capaç de raonar tot allò que llegeix, per aquest motiu es diu que es perd el gust per les temàtiques de l'etapa anterior, encara que no és del tot així. No perden l'idealisme de l'etapa d'operacions concretes i, per aquest motiu, se centraran en lectures tals com novel·les d'aventures, biografies de personatges rellevants, relats de ciència-ficció... (Ordóñez-Peláez, 2010).



S'han realitzat nombrosos estudis sobre l'aspecte organitzatiu i l'espai que ha d'ocupar la biblioteca dins de l'aula. En aquest cas i atenent a tots els aspectes exposats anteriorment, es podria afegir que la biblioteca d'aula, en ser un conjunt de recursos educatius per tal de potenciar el gust per la lectura per part dels discents, hauria de ser un espai accessible per a aquests. La biblioteca d'aula ha d'afavorir les experiències formatives dels alumnes en relació amb les lectures que gaudeixen ells mateixos. Per aquest motiu, segons al públic que es dirigeix la proposta, les característiques seran diferents en funció de l'edat, gustos i nivells dels alumnes.

En aquest cas, la investigació se centra en edats més altes dins de l'Educació Primària, concretament entre els 9 i 11 anys. Aquesta etapa es caracteritza pel domini de la mateixa tècnica lectora, per tant, es comença amb l'aprenentatge sistematitzat per àrees de coneixements (Martínez Sánchez, 1975).



4.3 Pla de Foment a la Lectura

Tenint en compte que el clima d'aula ha de garantir un espai favorable per a l'aprenentatge, tal com s'ha esmentat anteriorment, des de l'entorn físic de l'aula s'haurien de complir dos objectius fonamentals: fomentar l'hàbit lector, amb la qual cosa s'incrementaria la competència literària de l'alumnat, i en segon lloc, contribuir al fet que els conflictes disruptius que esdevinguin es puguin afrontar de manera més òptima entre els integrants de l'espai de l'aula, és a dir, entre docent i discents, influenciats pel clima viscut a l'espai familiar.

Per tal d'aconseguir aquests dos objectius que hem delimitat, cal partir del fet que actualment, ens trobem en decadència pel que fa a la lectura dins de les aules educatives. Està clar que un dels principals objectius que disposen les escoles és formar alumnes en un hàbit lector com a font de coneixement i amb un accés lliure a la lectura, mitjançant l'ús de les biblioteques (Colomer, 2010; Martín, 2018), però no s'arriba a aconseguir que la lectura formi part del temps lliure i d'oci dels discents. És a dir, a les escoles es poden dur a terme activitats d'animació lectora, però més aviat de manera puntual. Per exemple, hi ha ocasions en què s'ofereixen als alumnes la realització d'una activitat de contacontes, amb la qual estaran atents durant un temps determinat. No obstant això, el propòsit que s'hauria de marcar no s'arriba a assolir, ja que cal ser conscients que la lectura ha de formar part de la vida de l'alumnat (Martín, 2018).

Per tal d'aconseguir un apropament a la literatura, tractarem de “familiaritzar i interessar als nens amb la literatura, provocar el gust per la lectura, incorporar-la a les seves vivències, despertar el seu interès pels relats i llibres, ajudar-los a captar el valor anecdòtic i humà dels textos” (Núñez, 2012, p. 59). A més, l'alumnat que inicia la seva etapa d'educació primària i ha realitzat l'etapa d'educació infantil, han entrat en contacte amb metodologies relacionades amb la lectura, on és el docent qui llegeix en veu alta allò que vol transmetre als alumnes. En aquest cas, quan es deixen de practicar aquestes activitats és quan esdevé una pèrdua d'interès per a llegir de forma autònoma per part de l'alumnat. Per tant, aquesta pràctica de lectura en veu alta no és una actuació que s'hagi de donar per conclòs de forma immediata, sinó al contrari; és a dir, es pot convertir en una metodologia lectora transitòria per a augmentar el gust per la lectura (Martín, 2018).

Partint d'aquesta situació en l'àmbit lector, es proposa la definició següent sobre els conceptes d'animació i foment de la lectura. En primer lloc, l'animació lectora implica una activitat que se suggereix dins de l'aula d'Educació Primària per produir un



apropament als llibres fins a convertir la lectura en un hàbit. Ha de ser un procés que es treballi de forma creativa, lúdica i plaent, amb la finalitat de despertar una motivació lectora per part dels discents (Rienda, 2012). No s'han de limitar aquestes accions en activitats lectores que es realitzin en moments i hores concretes; és a dir, la promoció de la lectura dins de les aules s'ha de tractar com un dels esglaons que pas a pas condueix fins a l'hàbit lector, de manera que de forma transversal i treballant amb tota la comunitat educativa s'aconseguirà arribar fins als principals objectius marcats respecte a l'animació lectora (Pernas, 2009). D'aquesta manera, la promoció lectora ha de consistir en la creació de contextos rics i amb abundància de llibres i no d'extractes dels mateixos on els alumnes llegeixen per raons concretes i on es promouen dinàmiques que fugen del didactisme i es troben relacionades amb l'obligatorietat i autoritarisme (Gómez-Villalba, 2001). En definitiva, l'animació a la lectura tractarà de buscar metodologies que permetin a l'alumne adquirir un comportament lector, és a dir, desenvolupar en allò que s'anomena com "ambient de lectura", un espai on la lectura s'integri amb els elements necessaris i favorables.

4.3.1 Actuacions dins del Pla de Foment Lector

Diverses autores com són Teresa Colomer (Colomer, 2010) i M^a Pilar Núñez Delgado (Núñez, 2012) coincideixen que perquè l'aula dugui a terme una bona aplicació d'un Pla de Foment Lector, s'hauran de seguir els punts següents:

- Ordenar l'espai de l'aula. L'aula haurà de trobar-se amb un ampli oceà de llibres, els quals han de ser de plena accessibilitat per als discents. La tipologia haurà de ser variada, segons els gusts que es trobi dins de l'aula: contes, poemes, cançons... Convé destacar que tant la biblioteca d'aula com de centre prenen protagonisme com a espai educatiu i, per tant, pel fet de crear espais d'aquest tipus, d'alguna manera introduïm a la resta d'agents educatius dels discents a què formen part d'aquest desenvolupament.
- Narrar, cantar, recitar i llegir. La lectura en veu alta per part del docent cap als alumnes facilita l'accés directe que es busca amb la lectura, ja que se'ls hi facilita l'accés a lectures inaccessibles pel que fa a les seves destreses lectores i són ells mateixos qui doten de sentit el fet d'aprendre a llegir, amplien el seu vocabulari i, a més, s'incita a la lectura autònoma.



- Dedicar temps a mirar, llegir i compartir. En aquest aspecte el que es tracta és buscar l'aspecte social de la literatura, és a dir, convertir la lectura en un acte social.
- Ampliar la lectura amb altres activitats. Ampliar la lectura dins de la resta dels àmbits acadèmics i curriculars de manera que la lectura es converteix en eix vehicular i transversal de l'educació. Gràcies a les lectures podem aconseguir desenvolupar la creativitat dels alumnes, mantenir una bona resolució de conflictes, aprenentatge lingüístic...
- Programar el temps i el tipus d'activitats. És essencial la prèvia formació, creació i revisió de les activitats que es puguin plantejar de forma complementària a les lectures establertes.

Pel que fa a l'àmbit legislatiu, la llei 44/2011 de juny estableix de forma literal que els objectius que s'han de complir per a poder desenvolupar el Pla de Foment Lector són els següents:

1. Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arrellegats en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.



I, a més, l'estructura i continguts que s'han de seguir per a que el seu efecte sigui positiu seran:

- Justificació del pla.
- Anàlisi de necessitats en l'àmbit de la lectura.
- Objectius específics que es pretenen aconseguir amb el desenrotllament d'este pla.
- Planificació i temporalització durant el curs escolar d'activitats que s'han de realitzar amb la finalitat d'assolir els objectius del pla.
- Recursos materials, humans i organitzatius per a la consecució d'este pla.
- Avaluació de resultats.

4.3.2 Funció docent en el Pla de Foment Lector

La llei establerta dins de la Comunitat Valenciana estableix de forma determinada quins són els aspectes que han de seguir els centres educatius per a poder desplegar el Pla de Foment a la Lectura, però en àmbits generals no especifica els aspectes que hauran de seguir els docents perquè sigui d'allò més efectiu.

Per a Cerrillo (2007), qualsevol docent amb intencions de fomentar l'àmbit lector dins de les aules, hauria de passar per un procés d'introspecció, en el qual es valorés a si mateix quin és el seu grau de coneixement literari. La formació literària del professor "hauria d'estar encaminada a aconseguir la capacitat per a l'ensenyament de la Literatura" (p. 82) a més d'utilitzar aquelles eines que es requereixen per a poder transmetre el seu ensenyament dins de l'aula i ajudar a adquirir en els discent una competència literària adient, tenint en compte la selecció de llibres establerta per a poder produir-ho.

A més, continuant amb Cerrillo (2007), és important que en l'aspecte metodològic, el docent disposi dels coneixements necessaris per a poder dur a terme una programació que s'adeqüi a allò que tractem d'aconseguir amb la literatura. Per això, es tindran en compte aspectes com: els objectius que es pretenen cercar, les activitats ofertes, la seva organització, les condicions de la classe a què es dirigeix i l'avaluació que s'apliqui. És a partir d'ara quan ens referim al fet que la figura del docent dins del foment de la lectura, serà de mediador.



Per tal de justificar aquest fet, aquestes són les necessitats formatives que requereix qualsevol docent per a cobrir les necessitats adequades (Prado, 2011): La formació científica i humanística i un bon tarannà per a poder optar per una visió interdisciplinària i global de l'ensenyament, coneixement del marc teòric i la llei que el suporta, estar actualitzat en tot moment de totes les metodologies i disposar d'un rendiment creatiu, mantenir una actitud investigadora i reflexiva per a fomentar aspectes crítics de la pròpia pràctica docent, disposar una sensibilitat estètica i tenir especial atenció a l'educació plurilingüe i pluricultural de l'aula.

Per altra banda, Cerrillo (2007) assenyala quines són les funcions que hauran de complir els docents una vegada adquirit el càrrec. En aquest cas, ajudar a llegir diferenciant de forma clara la lectura obligatòria de la voluntària és una de les principals tasques docents, juntament amb la creació dels hàbits lectors corresponents. A més, el docent haurà de ser qui orienti als discents, coordinant i facilitant la selecció de lectures segons les edats i interessos propis i establint quines seran les avaluacions adients del procés lector. Partint de les realitats del professorat, Vicent Pascual informa que el perfil docent actual no disposa de la formació plurilingüe, i per tant, lectora per a poder radicar amb el problema educatiu que es troba dins del món literari de les aules d'Educació Primària (Pascual, 2011).

Una vegada establerts quins són els punts a tindre en compte per al desenvolupament del Pla de foment a la lectura en una aula d'Educació Primària, s'hauran de plantejar quines seran les actuacions i metodologies més apropiades per a poder produir-ho. En aquest cas, s'hauran de seguir i tenir en compte aquells aspectes que s'han remarcat anteriorment: gustos literaris i interessos dels discents, el context, el marc legislatiu, agents dels quals disposem (famílies, altres docents...), metodologies participatives i motivadores per al públic dirigit i l'avaluació final del procés.



4.4 Marc legislatiu

En l'actualitat, es considera que la població espanyola, en especial infants i adolescents, es troba en decadència pel que fa a mantenir la lectura com a un dels seus hàbits, és a dir, no formen part del dia a dia de la gran majoria de les persones. La qualitat de la lectura, així doncs, ha anat variant amb el pas del temps i amb això la presència de la problemàtica esmentada. Quants de nens podrien respondre si el que llegeixen és de caràcter instrumental? És a dir, a llegir per gust a la lectura, per conèixer el món que els envolta, la relectura, no per la necessitat d'aprenentatge lingüístic. Els objectius de la lectura ja no són els que han sigut fins ara, o no per al públic més jove de la nostra societat. Es llegeix més amb la finalitat d'informar-se, que per voler complir els propòsits marcats (Cerrillo, 2005).

En aquest cas, els centres educatius són un dels principals motors per a eliminar aquest concepte. Per això, és important esmentar l'actual Decret pel qual es regeix l'educació literària dins de la Comunitat Valenciana, concretament a la lectura en l'alumnat d'Educació Primària: DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, on es fan puntuacions a l'ús i tractament de la lectura tant en l'àrea de Llengua Castellana i Literatura, com dins de l'àrea del Valencià. És així com s'especifica dins del Bloc 2: Comunicació escrita: llegir, que els principals objectius de la lectura són aconseguir un alumnat competent, llegir per a obtenir informació, llegir per a incrementar el coneixement de la llengua, llegir per plaer, etc. i que per a poder dur-ho a terme és necessària la creació d'un pla de lectura. Per a aquest pla es diposita plena confiança en els mateixos centres escolars, qui seran els encarregats d'establir els propòsits que s'hauran de seguir al llarg de pla lector, les metodologies i les estratègies per tal de promoure el foment de la lectura i millora de la competència lectora en totes les àrees curriculars i que afavoreix, al mateix temps, a l'adquisició de competències clau. A més, per altra banda, es troba el bloc 5: Educació Literària, el qual dona molta importància a la necessitat de crear un alumnat lector implicat en un procés de formació lectora que acabi sent beneficiós per a la seva vida. En aquest mateix bloc, el currículum esmenta que:

La reflexió literària, a través de la lectura, comprensió i interpretació de textos significatius, favorix el coneixement de les possibilitats expressives de la llengua, desenrotlla la capacitat crítica i creativa de l'alumnat, li dóna accés al coneixement



d'altres èpoques i cultures i l'enfronta a situacions que enriqueixen la seua experiència del món i afavorixen el coneixement d'un mateix.

I, a més, mitjançant un bon recurs com és en aquest cas la biblioteca d'aula, es podrà aconseguir complimentar la gran majoria dels objectius que s'estableixen al llarg de tot aquest document legal. Per tant, es fa referència a la biblioteca d'aula quan es diu que un dels principals criteris d'avaluació dins del procés literari dels discents és que han d'adquirir una autonomia per a manejar la biblioteca que es troba dins de la seua aula i respectar les normes que es determinin dins d'aquesta. La manera per la qual s'establirà aquesta independència en la selecció de llibres i en l'adquisició d'un hàbit lector és gràcies a la participació que disposa l'alumnat en accions del pla de lectura. S'ofereixen dinamitzacions i animacions lectores que suposaran un desenrotllament progressiu d'aquesta autonomia i afavorirà la seua construcció personal.

Per altre costat, existeixen investigacions on afirmen que la població valenciana disposa d'un baix percentatge d'assoliment de la seua llengua, és a dir, un disminuït nombre de persones habitants a la Comunitat Valenciana entén i parla el valencià. Hi ha diverses poblacions en què els motius són a causa de les immigracions que es van patint, però encara així no supera al número de persones que han nascut a València i no parlen el valencià. Per aquest motiu, les institucions educatives plantegen solucions mitjançant la creació de plans d'actuació per tal de resoldre aquests conflictes lingüístics, on tots els ciutadans tenen el dret i el deure de rebre una educació del valencià i en valencià (Agulló, 2010).

Així doncs, existeix una Llei exclusiva per a l'ús i l'ensenyament del valencià (LUEV, 1983) dins del territori on es parla, València. En aquest cas, es dictamina l'obligatorietat que tenen els ciutadans valencians de rebre una educació en valencià. Sent conscients que les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana són el castellà i la llengua valenciana, és essencial prendre com a principi dins de l'ensenyament de llengües que cap de les dues és més important que l'altra, que ambdues han de trobar-se dins del procés educatiu de qualsevol alumne que es trobi tant en Educació Infantil fins als estudis universitaris. I perquè aquest procés lingüístic es pugui dur a terme, es necessita una coordinació entre docents, qui hauran de disposar dels coneixements necessaris per a poder dur-se a terme. Aquesta llei sorgeix l'any 1983 amb la intenció de recuperar la llengua valenciana a partir de les institucions educatives. En ella, s'estableix que el



valencià seria incorporat a l'ensenyament de les diferents etapes educatives i sent el seu principal objectiu el domini del valencià en igualtat de condicions amb el castellà.

Encara i tot de l'existència d'aquesta llei obligatòria inclús per als centres escolars, l'actual decret esmentat línies enrere no especifica quines són les diferències que es consideren per a la llengua castellana i la llengua valenciana, on la població actual es troba en davanteja per ambdues. En aquest cas trobem la llei sobre el plurilingüisme, la qual inclou diferents plans lingüístics d'actuació per a resoldre des de les institucions educatives amb les deficiències de la llengua presentades per la població. Primer, s'esmenta el PEPLI (Programa d'educació Plurilingüe i intercultural) la qual té com a principals objectius els següents:

- Garantir a l'alumnat del sistema educatiu valencià l'assoliment d'una competència plurilingüe.
- Garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat del sistema educatiu valencià i la seua integració en el sistema educatiu i en la societat valenciana.
- Garantir la normalització de l'ús social i institucionals del valencià dins del sistema educatiu.

L'instrument pel qual cada centre articula i concreta l'aplicació del PEPLI és mitjançant el projecte lingüístic de centre, que forma part del Projecte Educatiu del Centre. Gràcies a aquest mètode d'aplicació, les institucions educatives elaboraran el Pla atinent a les exigències, expectatives, possibilitats i limitacions del context socioeducatiu i demolingüístic per tal de garantir la consecució dels objectius i els nivells bàsics de referència i, a més, els objectius propis que el centre determini a partir del context i proposta. L'estructura d'aquest projecte es divideix en dos grans elements:

1. El pla d'ensenyament i ús vehicular de les llengües. És l'encarregat de determinar l'organització i el tractament didàctic de l'ensenyament i ús vehicular de les llengües fins a completar el 100% del temps curricular. Dins la mateixa organització, el pla d'ensenyament i ús vehicular de les llengües tractarà de garantir la coherència en els diferents nivells educatius i la continuïtat entre etapes pel que fa als continguts i metodologies.
2. El pla de normalització lingüística del centre. És el que determina les mesures previstes per a la promoció de l'ús del valencià i que s'ha d'incloure en l'àmbit administratiu, àmbit de gestió i planificació pedagògica i àmbit social i d'interrelació amb l'entorn.



Per acabar, s'hauria de fer especial èmfasi en la importància que té promoure totes les llengües pròpies de qualsevol territori, en aquest cas de la Comunitat Valenciana, la qual té tant el castellà com el valencià com a llengües cooficials convivents del territori. D'aquesta manera, no tan sols es promou la llengua, sinó la cultura de la zona, que ha de ser treballada i coneguda pels seus habitants. Amb els principals objectius de les lleis educatives i lingüístiques esmentades es tractarà de promoure i fer pujar graó a graó la llengua valenciana, que gràcies a la feina feta a les escoles va aconseguint el seu lloc dins el món lingüístic.



5 Proposta d'un Pla de Foment a la Lectura a partir de les tertúlies dialògiques

5.1 Justificació del Pla

A continuació, es mostra l'estructura que se seguirà per a poder dur a terme un Pla de Foment a la Lectura dins d'una aula de sisè d'Educació Primària. Primerament, s'explica la necessitat d'una biblioteca d'aula, la qual disposarà de nombrosos llibres que poden ser triats pel mateix docent o amb el criteri d'aquest mateix juntament amb l'alumnat. A més d'aquestes lectures que es podran realitzar de forma individual al llarg de tot el curs, es trobaran els cinc suggeriments que es treballaran en cada un dels trimestres de forma més detallada. En el cas concret d'aquesta proposta, es dirigeix al segon trimestre del curs, ja que compta amb llibres que es relacionen amb dates concretes que coincideixen amb aquesta temporalització. Aquestes es duran a terme al llarg de la setmana, en dues de les sessions de l'assignatura de valencià, però com que no és suficient per a complir amb els terminis, es complementarà amb lectures guiades des de casa. És d'aquesta manera com les famílies participaran dins del Pla Lector i poden establir relacions de forma més directa amb els seus fills, a més que serà una manera d'incloure'ls en les festes literàries.

En el següent apartat es du a terme una explicació de com és l'estructura exacta que se seguirà en cada lectura, la qual ve complementada per un manual lector que s'oferirà a cada un dels alumnes per a poder garantir els objectius que es disposa per cada lectura. La selecció de llibres es presenta en una segona part i cada un d'ells disposa d'una fitxa tècnica amb els criteris de selecció, informació sobre els autors, un breu argument i els valors que es treballen en cada una de les lectures. El motiu pel qual es presenta d'aquesta manera és perquè en finalitzar cada lectura es realitzaran tertúlies lectores, que tractaran els aspectes més importants d'allò que han estat llegint, com per exemple els valors que es mostren en les lectures i qualsevol aspecte relacionat amb allò que han cultivat amb la lectura. El principal propòsit d'aquesta posada en comú és que l'alumne se senti lliure d'anunciar allò què ha gaudit més o menys al llarg de la lectura d'una manera lliure, sense cap jutge per part dels participants que es troben al seu voltant. Aquestes tertúlies es duran a terme en la Festa de la Lectura, la qual s'especifica amb més detall en línies pròximes.



5.2 Recursos humans i materials

La biblioteca forma part d'un dels materials essencials per al desenvolupament de l'hàbit lector dels discents, a més que ofereix una possibilitat d'augment de la creativitat, pot ser utilitzada com a font d'informació i, a més, possibilita el desenvolupament de les competències de totes les àrees del currículum d'Educació Primària. Per aquest motiu, per al desenvolupament d'aquest recurs didàctic serà necessari que el docent es trobi en plena actualització i amb els coneixements per a la selecció de lectures adaptades al nivell de l'aula. En aquesta proposta, els materials tant humans com de caràcter material es disposen de la següent manera.

Pel que fa a nivell humanitari, les biblioteques d'aula necessiten una contínua revisió tant material com de registre dels llibres prestats i entregats. En aquest cas, seran els propis discents els que hauran de mantenir aquest ordre en la biblioteca d'aula. A més, el docent realitzarà revisions contínues de cara als registres i l'estat dels llibres que es troben dins de la biblioteca d'aula. Es tracta d'un espai molt tranquil, accessible per a tota la classe i que, a més, afavoreix l'estudi o consulta dels alumnes, per aquest motiu tot aquell que acudeixi a la seva consulta, haurà de seguir les normes establertes des d'un inici per part dels discents juntament amb el tutor de l'aula.

Per altra banda, els recursos materials que es faran servir al llarg del curs mentre es treballa amb la biblioteca d'aula són: un registre (annex) d'entrada i sortida dels llibres, les normes establertes per la classe, un llistat dels llibres disponibles en la biblioteca i, finalment, l'informe del llibre que hauran de completar en acabar la lectura.

Endinsant-nos en la proposta de les lectures que es llegiran al llarg del segon trimestre, tan sols és necessari que participin els alumnes de l'aula i el docent, qui haurà preparat de forma adequada les sessions que es dedicaran a les lectures en veu alta a l'aula i, a més, haurà comunicat a les famílies quines són les parts i els capítols que hauran de llegir des de casa. En l'àmbit materialista, els alumnes necessitaran els llibres proposats i, a més, la fitxa de lectura que es presentarà abans de cada lectura recordant allò que s'ha de realitzar en cadascú dels apartats que la compon. Una vegada acabades les lectures, els discents hauran de preparar els prestatges en grups de 3-4 persones i per a poder dur-ho a terme necessitaran materials plàstics per a dur a terme allò que afegiran relacionat amb les lectures. En aquest cas, el docent prepararà amb els seus alumnes un llistat d'allò que necessiten i se'ls oferirà a cada grup.



Finalment, al llarg de les festes de lectura que es realitzaran en acabar el trimestre com a jornades de portes obertes, els alumnes hauran d'haver emplenat individualment els informes lectors per a poder realitzar les tertúlies i dur-ho per a entregar-ho. Pel que fa al nivell organitzatiu, es demanarà a la resta de docents de l'escola que ajudin a mantenir un ordre i guiar a les famílies als jocs on es troben tots els materials de les lectures fets pels alumnes.



5.3 Objectius del pla

Per al desenvolupament del Pla Lector es partirà dels objectius generals que es determina en l'ORDE 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana, els quals són:

1. Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arreplegats en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.

Però per altra banda, es proposa de forma més detallada els següents objectius específics, que al mateix temps s'han dividit en quatre apartats: objectius a nivell del centre, objectius a nivell de l'aula, objectius a nivell de la biblioteca d'aula i, finalment, objectius a nivell familiar.

Pel que fa als objectius a nivell de centre, s'estableixen els següents:

- Elaborar de manera detalla un conjunt de recursos per a poder donar coordinació al Pla de Foment de la lectura.
- Crear dinàmiques on puguin participar tots els cursos d'Educació Primària de forma col·laborativa.
- Participar en possibles jornades relacionades amb el Pla Lector, a més d'oferir les instal·lacions en cas de ser necessari.



A nivell d'aula s'especifiquen els següents objectius:

- Fomentar l'interès per les lectures proposades i, partint d'aquestes oferir un món literari molt més ampli.
- Desenvolupar un hàbit lector escolar i també des de casa.
- Potenciar la lectura com una activitat d'oci.
- Desenvolupar en els discents un sentit crític pel que fa a l'hàbit lector.
- Fer ús de les biblioteques d'aula com a eina de treball i gaudi.

A nivell de la biblioteca d'aula es concreten els objectius de la manera que es presenten a continuació:

- Fer servir la biblioteca d'aula com a instrument d'aprenentatge i de foment lector.
- Donar suport i recolzar els objectius que s'estableixen en el propi centre escolar.
- Fomentar l'hàbit lector i l'ús d'aquest tipus de recurs.
- Oferir oportunitats de creació i ús de la informació.
- Organitzar lectures de diferents tipologies.

I per, acabar, s'ofereixen diferents objectius que tenen relació amb la família i l'hàbit lector dels discents. És important mantenir una bona relació entre família i escola ja que són els dos principals agents d'actuació dels alumnes. Per tant, s'organitzen de la següent manera els objectius:

- Afavorir que les famílies siguin models lectors factibles per als discents.
- Mantenir la participació i, per tant, la comunicació entre la família i l'escola per al adequat desenvolupament de la lectura.
- Ajudar a les famílies en cas de que sigui apropiat per tal d'afavorir i fer més factible la lectura des de casa i des de l'aula.



5.4 Mètode d'actuació del pla

El Pla de Foment de la Lectura que es proposa en el següent apartat es troba dividit en tres grans blocs que es desenvoluparan al llarg del segon trimestre en el curs de sisè de Primària.

La biblioteca d'aula, en un primer lloc, és una eina d'ensenyament que es troba dins de la mateixa aula. La seva finalitat serà de proporcionar una sèrie de propostes lectores que, a més d'haver-hi set seleccionades pel docent que es troba dins de la classe, es poden acceptar propostes per part dels discents de possibles llibres a afegir per tal de recomanar-los a aquells companys que no els coneixien. Les temàtiques dels llibres i, per tant, els títols concrets de les obres que es tractaran vendran consensuades amb anterioritat, és a dir, al començament del curs s'estableixen les tipologies textuais que es volen tractar al llarg de tot el curs i, en l'inici de cada trimestre es renoven els llibres i es canvien per uns altres.

La biblioteca d'aula disposa d'una sèrie de normes que venen donades consensuadament per part del docent i els alumnes. Cada setmana es proposarà el bibliotecari de la biblioteca, qui serà l'encarregat de mantenir l'ordre i el seguiment de les normes que s'han establert des d'un inici. A més, es trobarà el registre de lectures (annex) al costat de la biblioteca d'aula, on hauran d'apuntar el títol del llibre, l'autor, la data de recollida del llibre i la data d'entrega d'aquest. En acabar la lectura, l'alumne haurà de complimentar tant la fitxa de registre explicada anteriorment com l'informe lector (annex) que se suggereix per a cada una de les lectures que realitzen els discents, tant dins com fora del centre.

Els horaris establerts per a cada entrega i recollida de llibres minuts seran abans i després de l'hora del pati, durant la sessió de tutoria i, a més, una estona abans de començar la sessió de l'assignatura de valencià.

Per altra banda, encara que es duguin a terme lectures de forma autònoma mitjançant els llibres proposats en la biblioteca d'aula, de forma guiada el docent proposa les següents lectures que s'aniran treballant al llarg del segon trimestre. En aquest cas, el procés lector es portarà a cap durant l'assignatura de valencià, ja que els llibres es troben escrits en aquesta llengua i, a més, es recomanaran lectures de fragments dels llibres per a dur a terme a casa. D'aquesta manera, fem partícips a totes les famílies i es pot treballar conjuntament el Pla de Foment Lector. La proposta està dividida en tres parts: en activitats prèvies a la lectura, dinàmiques mentre es llegeix el llibre triat i, finalment, activitats per



a després de la lectura. Es tria d'aquesta manera, ja que la interacció continua amb la lectura ha de ser un dels principals objectius d'aquesta proposta de manera que convertirem als discents en lectors actius aconseguint l'adquisició d'una autonomia lectora.

Iniciarem la pràctica amb la presentació del llibre i formulant les preguntes necessàries perquè els alumnes puguin crear expectatives sobre la temàtica del llibre proposat. La dinàmica per a realitzar-ho serà mitjançant una assemblea en què puguin participar tots i cada un dels discents donant la seva opinió sobre allò que esperen del llibre, sabent domés el títol de l'obra i veient la portada. La imaginació i la capacitat de relacionar conceptes són dos aspectes clau al llarg d'aquesta primera part, per això és important deixar que les especulacions dels discents siguin llançades lliurement. Una vegada acabat aquest primer aspecte, com a segona activitat abans de la lectura, es durà a terme conjuntament una pluja d'idees dels aspectes conclusos en el diàleg inicial, tractant de fer partícip en el màxim nombre d'alumnes sense que se sentin amb l'obligació de parlar. I per acabar amb les activitats prèvies a la lectura, es presentarà el document que hauran d'anar completant mentre realitzen la lectura del llibre. Es tracta d'un informe sobre el mateix llibre (annex) i està dividit en diverses parts:

1. Informació tècnica del llibre. En aquest apartat els discents hauran de completar la fitxa amb la informació de caràcter més tècnic de l'obra, és a dir, hauran d'afegir el títol del llibre, qui és l'autor o autora i, finalment, relacionar-ho amb la tipologia textual a la qual pertany l'obra i per què.
2. Aspectes sobre l'obra. Aquesta part es caracteritza pel procés d'investigació que haurà de dur a terme el discent, juntament amb el grau de creativitat de cadascun d'ells. Hauran d'investigar, en un primer lloc, sobre el mateix autor i hauran de fer un petit resum de l'obra. En acabar, el discent podrà inventar un nou títol i final per a l'obra.
3. Expectatives lectores. Aquesta taula es caracteritza per tres grans qüestions: Què sé sobre el tema, què vull aprendre, i què he après. En aquest cas, les columnes s'hauran de completar abans de la lectura, durant i després, de manera que es relacionen conceptes que ja s'hi han après amb els que encara estan per fer-ho.

En acabar totes les lectures proposades, es realitzarà al que s'ha anomenat com Festa de Lectura, en la que podran participar alumnes d'altres cursos, docents, famílies i qualsevol que vulgui gaudir dels llibres que s'han treballat a l'aula al llarg del trimestre. Aquesta festa lectora es tracta d'un acte que coordinarà el docent de l'aula de sisè amb l'ajuda dels seus alumnes per tal de fer sentir partícip a tothom que hi vulgui ser a la



dinàmica. Aquesta activitat s'organitzarà per prestatges de diferents temàtiques i amb activitats variades. Cada alumne s'haurà agrupat en petits grups d'unes 3 - 4 persones i tractaran d'oferir dinàmiques als visitants, tallers i qualsevol classe d'activitat relacionades amb el llibre que més ha agradat al llarg del trimestre. A més, els discents comptaran amb un horari en què estaran en els prestatges creats per ells mateixos o bé en les petites tertúlies on s'entregaran els informes de cada un dels llibres treballats.

Pel que fa als llibres triats, es proposen de manera que s'ha realitzat una fitxa tècnica amb el títol de l'obra, una investigació sobre els autors o autores, una breu explicació de l'argument, descripcions dels personatges i els valors principals que es treballen per a poder dur a terme de forma eficient les tertúlies lectores. En aquest cas, hi ha cinc llibres amb diferents temàtiques: *Un món de dones extraordinàries*; *Xiquetes que van imaginar allò impossible (i ho van aconseguir)*; *La música de les tenebres*; *Oliver Twist*, i *Missió pandèmia*.



5.5 Propostes lectores

5.5.1 Primera proposta: Dones valencianes que han fet història

Presentació: Presentarem als discents una carta que hem rebut per part d'una alumna d'altra escola i que té la mateixa edat que la de tots ells. En la carta, la nostra amiga explica perquè anaven a celebrar el dia de la dona en el seu centre (**Annex 1**). En aquest cas, introduïrem l'alumnat en un debat on parlin per què consideren important celebrar aquest dia.

Preguntes inicials:

- nens i nenes Per què creieu que se celebra el dia Internacional de les dones?
- Sabeu com ha set la vida de les nenes i dones al llarg de la història?
- Coneixem què es el que han fet les dones al llarg de la història?
- Podem practicar els mateixos esports homes i dones?
- Què han fet i fan les dones per la pau?
- Podem vestir de la mateixa manera?

Fitxa informativa del llibre a treballar:

Títol de l'obra	Dones valencianes que han fet història
Argument	<p>Recopilació d'històries relacionades amb dones que han fet història, com el títol de l'obra indica. S'ofereixen descripcions de dones que han destacat i no han tingut el mèrit que els hi correspon per l'època o circumstància en què s'han trobat al llarg de la seva vida. Té com a característica que totes les dones de les quals se'n parla són valencianes i es dona a conèixer tant el talent, com l'esforç i la tenacitat que han tingut al llarg de la seva vida.</p> <p>La finalitat que disposa el llibre és despertar curiositat en els lectors per a investigar molt més sobre aquestes dones destacables i, per tant, valorar allò que tenim dins del nostre propi territori. Per a aconseguir-ho, les protagonistes es presenten cronològicament i amb les explicacions de tot allò en què han destacat.</p>
Autores	Sandra Capsir Maiques. Periodista i escriptora valenciana que ajuntant la seva formació universitària (periodisme) i els seus



	<p>coneixements musicals, ha pogut redactar nombrosos articles en què fomenta la figura femenina en ambdós àmbits.</p> <p>Maria Viu Rodríguez. Llicenciada en filologia. A més, ha treballat dins del sector editorial i en l'ensenyament: des de l'Educació Infantil fins a la formació professional del professorat. Ha participat en nombroses xerrades de caràcter feminista en escoles.</p>
Personatges	<p>La llista que es proposa de dones valencianes que han fet història són les següents:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vírria Acte. Empresària romana- Violant d'Hongria. La reina consellera.- Bonanada. La comare eficient.- Isabel de Villena. La monja escriptora.- Dorotea i Margarida Joanes. Les pintores amagades.- Isabel Ferrer Giner. La mestra de xiquetes.- Jerònima Galés. La impressora lluitadora.- Francesca Guarch Folch. La soldada carlina.- Matilde Pérez Mollà. La primera alcaldessa.- Manuela Solís Claràs i Concepció Aleixandre Ballester. Les primeres universitàries.- Elia Garci-Lara Català. La inventora de màquines.- Elena Just Castillo. La feminista republicana.- Lucrezia Bori. La diva internacional.- Amparo Iturbi Bàguena. La pianista precoç.- Manuela Ballester Villesca i Juana Francés de la Campa. Les artistes d'avantguarda.- Concha Piquer López. La reina de la "copla".- Matilde Salvador i Segarra. La compositora total.- Dolores Cortés Goterris. La modista enginyosa.- Isabel - Clara Simó i Monllor. L'ambaixadora de les nostres lletres.- Anna Lluch Hernández. L'experta contra el càncer.- Carme Portaceli i Roig. L'artista de l'escena.



	<ul style="list-style-type: none">- Matilde Asensi Carratalà. La primera “best-seller”.- Reyes Martí Miró. La dona dels trons.- Pilar Mateo Herrero. Científica solidària.- Pepa Villalba Payà. La cantant de la “movida”.- Tere Saurí Doménech. La futbolista rebel.- Miriam Blasco Soto. La judoka olímpica.- Sol Picó Monllor. La maga del moviment.- Inma Ibáñez i Marco. La creadora de somnis.- Mónica Núñez Ferrer. La DJ “number one”.- Patrícia Campos Doménech. La dona sense límits.- Ana Cross Stötter i Chantal Ferrer Roca. Les físiques divertides.- Anna Montaña Gimeno. La rebotejadora implacable.
Valors	<p>La igualtat de gènere és un dels principals valors que s’ha de promoure dins de les aules, però en aquest cas s’introdueix un aspecte que, de vegades, es troba a faltar. Ens referim a la figura femenina dins del mateix territori valencià, el qual a vegades no tenim la consciència que existeix. Per aquest motiu, es presenten un ampli nombre de dones que han fet història al llarg dels segles i que, a més, tenim la sort que són valencianes.</p>

Exposició de la fitxa lectora (Annex 2). A continuació, se’ls oferirà l’informe del llibre. Es tracta d’un document que s’haurà d’anar emplenant, mentre es realitza la lectura i en el qual s’haurà d’incloure informació sobre l’autor o autora, el tipus de text que es tracta, un resum, i la creació d’un nou títol i final. En finalitzar, podran avaluar el llibre segons la seva opinió; per tant, hauran de qualificar-ho amb una puntuació de l’un al cinc.



5.5.2 Segona proposta: Xiquetes que van imaginar allò impossible (i ho van aconseguir)

Presentació: Demanarem a l'alumnat que portin des de casa una petita redacció on s'expliqui com vivien la seva iaia i la seva mare quan eren petites. En la redacció podran afegir dibuixos, imatges i decorar-ho com més els hi agradi.

Una vegada plantejada l'escrit, el podran llegir a tota la classe. En acabar la lectura, hauran de comprar allò que fan ells i elles en comparació a com actuaven les seves familiars.

Preguntes inicials:

- Per què és necessari que els nens i les nenes compartim les feines domèstiques?
- Com són els nens?
- Com són les nenes?
- Com ens relacionem entre nosaltres?
- Tenim alguna cosa diferent els nens i les nenes?
- Sentim de la mateixa manera?
- Podem tenir gustos diferents?

Per a la realització de la pluja d'idees es podran fer dos tables comparatives en les que s'expliquin en cadascuna d'elles les diferències que han trobat pel que fa a la vida de les seves mares i iaies i a la seva. Es pot realitzar apuntat paraules soltes o petits fragments en forma de resum de les idees principals.

Fitxa informativa del llibre a treballar:

Títol de l'obra	Xiquetes que van imaginar allò impossible (i ho van aconseguir)
Argument	Àlbum il·lustrat, gràcies al qual podem descobrir un gran nombre de dones que han aconseguit fer història arreu de tot el món. En ell, s'exposa el nom de la dona protagonista en el capítol amb una petita bibliografia i informació què ha fet que destaquí en el món.
Autor	Tony Amago. Artista que ha aconseguit escriure i dibuixar més d'una quinzena de llibres infantils. La seva professió



	<p>sempre ha estat dins del món de l'art, de crear, fins que la literatura va fer que canviés el pinzell per les lletres.</p> <p>Nuria Rodríguez. Il·lustradora que ha destacat per obres com la que es presenta en la següent proposta.</p>
Personatges	<p>Les dones protagonistes de l'obra són:</p> <ul style="list-style-type: none">- Amelia Earhart. Aviadora.- Ann Davison. Navegant.- Christiane Desroches. Arqueòloga i egiptòloga.- Della Crewe. Motorista i viatgera.- Dervla Murphy. Cicloturista i rodamon.- Dian Fossey. Conservacionista, zoòloga i naturalista- Elizabeth "Bessie" Coleman. Aviadora.- Genevra Delphine Mudge. Pilot de cotxes.- Helen Thayer. Exploradora, alpinista i rodamon.- Ida Pfeiffer. Exploradora i escriptora.- Isabel Barreto de Castro. Almirall de flota.- Jeannette Piccard. Aeronauta.- Junko Tabei. Alpinista.- Marianne North. Pintora i naturalista.- Mary Leakey. Paleontòloga i arqueòloga.- Nellie Bly. Periodista i corresponsal.- Sacagawea. Guia i exploradora.- Sylvia Earle. Biòloga marina i exploradora submarina.- Valentina Tereixkova. Cosmonauta.
Valors	<p>Igual que en la proposta anterior, aquest llibre es caracteritza per promoure la igualtat de gènere dins de les aules. Sí que és veritat que la diferència és que el llibre anterior es tractava de donar protagonisme a dones valencianes que han fet història i han destacat en diferents àmbits, mentre que en aquest llibre són dones de tot el món les protagonistes.</p>

Exposició de la fitxa lectora (Annex 2): A continuació, se'ls oferirà l'informe del llibre. Es tracta d'un document que s'haurà d'anar empenant mentre es realitza la lectura i en el qual s'haurà d'incloure informació sobre l'autor o autora, el tipus de text que es



tracta, un resum, i la creació d'un nou títol i final. En finalitzar, podran avaluar el llibre segons la seva opinió, per tant, hauran de qualificar-ho amb una puntuació de l'un al cinc.



5.5.3 Tercera proposta: La música de les tenebres

Presentació del llibre a la classe: Per a introduir aquesta lectura, se'ls oferirà als discents una sèrie d'imatges de diferents escenaris propers a ells, personatges coneguts, inclús alguna fotografia d'algun docent que vulgui participar, però l'única cosa que tenen en comú és que estan en blanc, negre i gris. Els hi explicarem que no sabem per què, però en aquell instant acaben d'entrar en un món on tot és d'aquell color, a més de trobar-se en un ambient molt trist. A la vegada es ficarà de fons una música en tons greus i de caràcter trist. Els hi preguntarem si sabrien com podríem posar fi a aquell problema tan greu i que necessitem la seva ajuda, és essencial. A més, els informarem que la solució la podran aconseguir en un dels llibres de la biblioteca d'aula, es tracta de *La música de les tenebres*.

Preguntes inicials: Com els principals temes que es tracten al llarg d'aquesta lectura són la curiositat, el suport i el sentit de l'amistat, les qüestions que es plantejaran abans de realitzar la lectura seran del següent tipus:

- Què passaria si viatjàrem en el temps?
- A on us agradaria anar, al passat o al futur?
- Arreglaríeu alguna cosa del passat per a millorar el futur?
- Us agrada ajudar a qui més ho necessita?
- Com ajudaríeu a les persones que heu esmentat?

En aquest cas, la pluja d'idees anirà, en principi, encaminada cap a un sentit cooperatiu, on els discents ofereixen informació sobre aspectes relacionats amb ajudar a altres persones, a qui els hi hauria agradat ajudar en un passat o en un futur... Així i tot, com no es pot programar un diàleg, el docent haurà d'estar obert a qualsevol proposta que es presenti al llarg d'aquest primer contacte amb la temàtica del llibre per tal de garantir una pluja d'idees segons els aspectes que han tractat els discents en el diàleg d'inici.

Fitxa informativa del llibre a treballar:

Títol de l'obra	La música de les tenebres
Argument	Tània, la protagonista, es troba llegint a la biblioteca quan de sobte un vent acaba emportant-se-la a un lloc completament nou. En aquell moment perd la consciència, però en despertar-se'n reconeix el lloc on es troba. El món ha canviat del tot: allò que veu s'ha tornat de color blanc, negre i gris, inclòs la gent.



	<p>Les persones caminen capficades i sense adonar-se de l'ambient opressiu que els envolta.</p> <p>Caminant bocabadada, Tània es troba Sigurd, un nen que li explica on es troben: Nudor. En aquell lloc els ciutadans viuen atemorits per una música i una sèrie d'ombres que els acompanya. En escoltar les seves paraules, la protagonista està disposta a ajudar als amics de Sisgurd i ensenyar-los jocs divertits per a tornar-los la memòria, que és de l'única cosa que no disposen.</p> <p>Una vesprada, Tània torna a ser transportada per una altra ventada cap a un passadís subterrani amb una porta misteriosa que comunica amb una habitació plena de llibres, a més amb un diari que conta exactament la història de la població on havia estat, Nudor. Aquell relat parlava sobre el nom que realment tenia Nudor, que era Aleia, i sobre el Consell Ador. Aquest darrer es tractava d'un grup de joves ambiciosos que havien destruït els antics homes savis i tractaven de governar amb una fam de poder i dinars. Aquelles persones havien fet mil barbaritats per a poder dominar als ciutadans. Varen produir que els habitants d'Aleia no tingueren somnis o memòria, varen editar quadernets per a aprendre a llegir i escriure...</p> <p>Aquell Consell tenia por d'una de les conspiracions que hi havia en contra d'ells, per aquest motiu es varen aliar amb una secta de foscos, il·lusionistes, qui van inventar aquella música tan terrorífica per la que tenien por els habitants de Nudor. A més, van decidir construir un edifici des d'on projectarien unes ombres monstruoses sobre les muntanyes.</p> <p>Tània acaba sent descoberta, segurament per un dels membres del Consell, però sense pensar-ho mica, decideix que els amics salven abans el diari perquè coneguin la història d'allí d'on són.</p>
Autora	Norma Sturniolo: escriptora amb llicència en filologia Romànica. Es dedica a publicar articles sobre temes literaris,



	<p>narrativa d'adults i assaig. Actualment treballa en l'edició de llibres infantils i juvenils.</p>
Personatges	<p>Tània: És la protagonista de l'obra. Com a bona aficionada a la lectura, aprofita les vacances d'estiu per a anar a la biblioteca. La bibliotecària ja la coneix, per aquest motiu li deixa agafar també llibres que no són adequats per a la seua edat. És considerada com una nena generosa, valenta i curiosa i li encanta fer nous amics per a ajudar-los si ho necessiten.</p> <p>Sigurd: És un xiquet de Nudor, que va nàixer durant l'era Mur. No disposa de memòria, de la mateixa manera que la resta dels habitants d'aquell lloc. Tots ells viuen atemorits per la música del Consell Ador i per les ombres que es projecten sobre les muntanyes del seu territori.</p> <p>Yasmina i Sigrid: Són dos amigues de Sigurd, també habitants de Nudor. Sigrid és més comunicativa que Yasmina, però encara així, les dues intenten ajudar a Tània a eixir del pou.</p> <p>El Consell Ador: És una institució que es va crear amb la intenció d'arrabassar el poder a l'antic consell de savis ancians i que, després, es va unir amb la secta dels foscos per a poder conservar el poder. En els seus decrets existeix una llei de desaparició de llibres, revistes i periòdics. Per això, amenacen a la població en castigar amb la pena de mort a aquells que en guarden algun.</p> <p>Euli: Assistia a totes les reunions que organitzava Sigurd. Era amable i cooperava contra el Consell. Al llarg de la història es pot veure com acaba sentint enveja de Sigurd i acaba traint-los.</p>
Valors	<p>La curiositat: Tània, què és la protagonista, troba la seua curiositat cada vegada que llegeix un llibre. Aquests la transporten a nombrosos mons nous que faran que pugui viure moltes aventures.</p> <p>Suport: La nostra protagonista no pot suportar que hi hagi tan mala qualitat de vida en el món dels seus amics nous de Nudor.</p>



	<p>És per aquest motiu pel qual busca millores, principalment les raons que expliquen aquesta situació vital.</p> <p>L'amistat: Encara que Tània no tingui una resposta acollidora per part del nous personatges coneguts, no renuncia a ella. Els habitants de Nudor disposen d'una actitud molt freda, però encara així, la protagonista vol trobar el responsable o responsables de les desgràcies per les quals estan patint.</p>
--	---

Exposició de la fitxa lectora: A continuació, se'ls oferirà l'informe del llibre. Es tracta d'un document que s'haurà d'anar emplenant mentre es realitza la lectura i en el qual s'haurà d'incloure informació sobre l'autor o autora, el tipus de text que es tracta, un resum, i la creació d'un nou títol i final. En finalitzar, podran avaluar el llibre segons la seva opinió, per tant, hauran de qualificar-ho amb una puntuació de l'un al cinc.



5.5.4 Quarta proposta Oliver Twist

Presentació del llibre a la classe: Escriurem en la pissarra el nom del nostre protagonista: Oliver Twist. En aquest moment preguntarem als discents si algú el coneix o n'ha sentit parlar i començarem un diàleg sobre el nom del personatge i d'on creuen ells que pot venir. Després, repartirem diccionaris d'angles i hauran de buscar en ell les definicions de les paraules Olive i Twist per tal d'establir un significat que pugui concordar amb les característiques que creuen ells que pot tenir Oliver Twist. En acabar, es posaran en comú i es duran a terme votacions de les quals més han agradat.

Preguntes inicials: Oliver Twist és influenciat per l'ambient en què es troba, per aquest motiu l'inciten a viure nombroses situacions de perill, com per exemple els intents de robar en cases. Per a conduir les preguntes d'inici a la lectura, es podrien plantejar de la següent manera:

- Alguna vegada heu fet alguna cosa simplement pel fet que els vostres amics i amigues ho feien i vosaltres no volíeu?
- Us ha agradat?
- Heu fet coses per les quals no esteu contents i després us han agafat?
- Quan heu vist que un amic vostre feia alguna cosa malament, li ho heu comentat?

Fitxa informativa del llibre a treballar:

Títol de l'obra	<i>Oliver Twist</i>
Argument	Oliver Twist és un nen que des del moment en què naix viu al voltant de la pobresa i la desgràcia. La seva mare va morir en el part, fet que va provocar que la vida del protagonista es convertís en un món de maltractaments. Cansat de portar aquesta vida, Oliver decideix anar-se'n a Londres amb la finalitat d'aconseguir una vida millor i acaba sent adoptat per una família que el fa sentir tot el contrari a allò que estava acostumat, fins que un dia acaba sent raptat per als que havia treballat a l'inici d'arribar a la nova ciutat. Amb ells mateixos, sofreix en un dels tants intents de robar, un incident que quasi posa fi a la seva pròpia vida, però acaba sortint. Al final, s'acaba tot ordenant de forma lògica i es descobreixen nombroses sorpreses familiars.



Autor	<p>Charles Dickens: Charles Dickens és un autor que va passar la majoria del seu temps a la ciutat de Londres, motiu pel qual la gran part dels escenaris de les seves obres són en aquesta ciutat. Va viure entre penombres, però encara així es va fer un lloc dins del món laboral. Gràcies a les publicacions de les seves primeres obres, va obtenir la seva fama i, així, va guanyar molts de diners. Les seves obres de caràcter didàctic i, fins i tot, de denúncia social, van provocar que el govern britànic acabara aprovant una reforma educativa per a aquell temps.</p>
Personatges	<p>Oliver Twist: És el protagonista de l'obra. Ha sigut una persona qui ha patit una vida tan complicada que l'impulsa a dur a terme accions delictives per a poder sobreviure. És un personatge que es caracteritza per la seva confiança, per aquest motiu és tan fàcil d'enganyar.</p> <p>Sr. Brownlow: És un home ric i vell que es va compadir del protagonista tot just el va conèixer. Per això, decideix adoptar-lo.</p> <p>Pillastre: És un dels nens pertanyents a la banda de lladres de Fagin, qui l'organitza. És intel·ligent, però quasi sempre amb males intencions. Aquest personatge és amb qui es topa amb Oliver Twist en arribar a Londres i qui l'impulsa a participar en la banda de lladres de Fagin.</p> <p>Nancy: També és una de les lladres de la banda de Fagin, no obstant això, no li agrada la vida que porta. Li cau en gràcia Oliver, per això l'ajuda a sortir de la vida tan criminal que porten fins a encobrir-lo inclús amb la seva pròpia vida.</p> <p>Rose Maylie: És una jove amb caràcter dolç que viu amb la Senyora Maylie. Es compadeix d'Oliver Twist quan el troba malferit i l'ajuda en tot allò que es troba en les seves mans.</p>
Valors	<p>Amistat: Nancy demostra al protagonista que no vol que acabi en la mateixa vida que ha seguit ella; per aquest motiu tracta</p>



	<p>d'allunyar-lo d'aquella vida tan marginal i que ella mateixa tant odia.</p> <p>Solidaritat i companyonia: El personatge de Rose Maylie és l'exemple d'aquests valors presents dins de l'obra perquè tracta d'ajudar a Oliver sense conèixer-lo d'abans, fins i tot el va curar juntament amb la seva mare en adopció.</p> <p>Justícia: Encara havent viscut la vida que ha patit Oliver Twist, al final de l'obra es pot veure com tot acaba sent resolt i com la justícia caracteritza la conclusió de l'obra. Tots acaben en el lloc que es mereixen segons les accions realitzades al llarg de l'obra, tant positives com d'altres més negatives.</p>
--	---

Exposició de la fitxa lectora (Annex 2): A continuació, se'ls oferirà l'informe del llibre. Es tracta d'un document que s'haurà d'anar omplint mentre es duu a terme la lectura i en el qual s'haurà d'incloure informació sobre l'autor o autora, el tipus de text que es tracta, un resum, i la creació d'un nou títol i final. En finalitzar, podran avaluar el llibre segons la seva opinió; per tant, hauran de qualificar-ho amb una puntuació de l'u al cinc.



5.5.5 Cinquena proposta: Missió Pandèmia

Presentació del llibre a la classe: Estant dins de l'aula, entrarà un dels docents companys del centre i ens informarà que hi havia un sobre en la banda de fora de la classe, com si es tractés d'un missatge. Amb un ambient de misteri, acceptarem la carta i un dels discents el llegirà en veu alta:

Bon dia, classe de sisè.

Som l'agència Kronos i necessitem la vostra ajuda per a poder posar fi a un misteri que s'està donant en un temps diferent de l'actual. És essencial que no expliqueu a ningú que esteu a punt d'endinsar-vos en una investigació 100% secreta i una mica perillosa.

Us informarem de més coses si llegiu el llibre Missió Pandèmia. Però sí que és veritat que us podem avançar que aneu ben alerta, us estan vigilant.

Per favor, confirmeu la vostra participació amb una altra carta.

Moltes gràcies.

Preguntes inicials: Com no sabem de què es tracta la missió, es plantegen diferents qüestions:

- Creieu que ha passat alguna cosa greu?
- Com podríem ajudar a aquesta agència?
- Qui creieu que són?
- Són persones de veritat o d'algun altre planeta?

En aquest instant, en comptes de realitzar una pluja d'idees com en les altres ocasions, cada un dels alumnes realitzarà una carta formal per a contestar a l'agència que els convida a participar en el misteri. És important que deixen ben clar quina és la seva posició respecte a la pregunta que se'ls planteja i si tenen algun tipus de dubte pel que fa a la missió.



Fitxa informativa del llibre a treballar:

Títol de l'obra	Missió Pandèmia
Argument	<p>L'agència Kronos, organització que investiga misteris que transcorren al llarg de la història, es dirigeix al lector per a investigar un nou cas. Es tracta d'una pandèmia de la pesta de l'Edat Mitjana. Juntament amb altres investigadors històrics s'haurà d'anar triant per on s'ha de seguir la investigació. En finalitzar cada capítol, s'ofereixen dues o fins i tot tres opcions per a poder continuar l'experiència. Per aquest motiu cada alumne viurà una experiència diferent al llarg d'aquesta aventura segons allò que més els hi agradaria fer com a investigadors històrics.</p> <p>Allò que està passant és que la gent s'està morint sense saber exactament què és allò que ho està provocant i, mitjançant un missatge de text que reps al teu telèfon mòbil, has d'acceptar la invitació per a participar en l'agència Kronos i ser un dels seus investigadors. És important que el lector vagi alerta perquè les eleccions poden portar-ho a provocar morts de persones innocents.</p>
Autor	<p>Autor gallec que viu a Madrid. Treballa com a docent i crea continguts digitals, els quals majoritàriament tenen relació amb les obres que ell mateix escriu. És un expert en <i>storytelling</i> i en gamificació i, a més, ha dissenyat recursos digitals que estructuren les seves històries. Té diversos llibrejocs publicats, llibres tècnics, desenes de relats, un assaig i tres novel·les.</p>
Personatges	<p>Kraki i Gobelet: Són dos personatges que es present a l'inici de l'obra. Són aquells que acompanyaran l'alumnat a realitzar aquesta aventura històrica i oferiran les pistes adequades per a poder resoldre el misteri. Pertanyen a l'agència Kronos, igual que l'alumnat que llegirà el següent llibre.</p> <p>Maria Garcia: És la directora del projecte d'investigació. Donarà les eines i els missatges necessaris per a poder</p>



	<p>completar l'aventura. A més, és qui presenta a la resta de l'equip d'investigació de l'agència. Aquests són el doctor Oriol Vila, la professora Iria Carballo i el major Iker Echevarría, qui a poc a poc s'aniran coneixent amb el pas de l'obra.</p>
Valors	<p>La presa de decisions: Aquesta història pren com a protagonista el lector, qui haurà de triar per on voldrà continuar l'aventura misteriosa. És important aquest tipus de dinàmica, ja que els alumnes s'hauran d'enfrontar al llarg de la seva vida a situacions o hauran d'elegir quina és l'opció adequada. La responsabilitat és un dels principals objectius que es tracta de buscar amb la lectura, a més de les conseqüències que comporten l'elecció adequada en finalitzar cada un dels capítols.</p> <p>La resiliència: És el principal valor present en la lectura. Els alumnes hauran de tenir la capacitat d'adaptar-se a qualsevol adversitat que se'ls presenti en l'elecció de la història.</p>

Exposició de la fitxa lectora (Annex 2): A continuació, se'ls oferirà l'informe del llibre. Es tracta d'un document que s'haurà d'anar omplint mentre es duu a terme la lectura i en el qual s'haurà d'incloure informació sobre l'autor o autora, el tipus de text que es tracta, un resum, i la creació d'un nou títol i final. En finalitzar, podran avaluar el llibre segons la seva opinió, per tant, hauran de qualificar-ho amb una puntuació de l'un al cinc.

5.6 Avaluació dels resultats

L'avaluació del projecte es realitzarà mitjançant dues formes. La primera de totes serà donada per part del docent, qui haurà de complimentar una rúbrica amb els objectius establerts des d'un inici del projecte segons allò que duu a terme al llarg del trimestre, les lectures fetes i segons les conclusions establertes en les tertúlies portades a cap en les Festes lectores. Per altra banda, els discents també podran avaluar d'allò que han après mitjançant l'autoavaluació que se'ls hi oferirà en acabar les festes de lectura del final de trimestre.

Els aspectes que es mostren dins de les rúbriques fan referències tant als objectius especificats en els diferents àmbits d'actuació com al decret pel qual s'estructura la proposta didàctica.

RÚBRICA D'AVALUACIÓ DOCENT

NOM DE L'ALUMNE:

LLIBRE TRIAT PER A LA TERTÚLIA:

	3	2	1
ANÀLISI DEL CONTINGUT	DISTINGEIX ALLÒ RELLEVANT DEL TEXT I REALITZA PREGUNTES, REFLEXIONS I CONCLUSIONS AMB CITES DIRECTES DEL LLIBRE.	DISTINGEIX ALLÒ RELLEVANT DEL TEXT I REALITZA PREGUNTES, REFLEXIONS I CONCLUSIONS PERÒ NO OFEREIX CITES DIRECTES DEL LLIBRE.	NO DEMOSTRA COMPETÈNCIA PEL QUE FA ALS CONTINGUTS DE L'OBRA TRIADA.
RESUM	EXPRESSA I SINTETITZA ASPECTES IMPORTANTS I RESSALTA ASPECTES DEL TEXT PER A DEMOSTRAR-HO.	EXPRESSA I SINTETITZA ASPECTES IMPORTANTS DEL TEXT.	DEMOSTRA DIFICULTATS PER A SINTETITZAR EL TEXT I EN L'EXPRESSIÓ DE CONTINGUTS RELLEVANTS.
ORGANITZACIÓ I CREATIVITAT	A L'HORA DE REALITZAR ELS PRESTATGES HA SABUT MANTENIR UN ORDRE, ORGANITZACIÓ AMB EL GRUP I L'ESTAND ES TROBA RELACIONAT AMB LA LECTURA.	A L'HORA DE REALITZAR ELS PRESTATGES HA SABUT MANTENIR UN ORDRE, ORGANITZACIÓ AMB EL GRUP I L'ESTAND ES TROBA LLEUGERAMENT RELACIONAT AMB LA LECTURA.	A L'HORA DE REALITZAR ELS PRESTATGES HA SABUT MANTENIR UN ORDRE, PERÒ HI HA HAGUT FALTA D'ORGANITZACIÓ, A MÉS QUE L'ESTAND NO ES RELACIONA AMB EL LLIBRE TRIAT.
COMPORAMENT	HA SABUT RESPECTAR ALS COMPANYS MENTRE ES REALITZAVA EL TREBALL EN GRUP I A LA RESTA DE PARTICIPANTS.	HA SABUT RESPECTAR ALS COMPANYS MENTRE ES REALITZAVA EL TREBALL EN GRUP I A LA RESTA DE PARTICIPANTS, PERÒ A VEGADES ES MOSTRAVA AMB UNA ACTITUD REBEL.	HA MANTINGUT UN COMPORAMENT REBEL CONTRA LA RESTA DE COMPANYS I ELS SEUS PRESTATGES.



RÚBRICA AUTOAVALUACIÓ

NOM:

LLIBRE TRIAT PER A LA TERTÚLIA:

	3	2	1
ANÀLISIS DEL CONTINGUT	HE DISTINGIT ALLÒ RELLEVANT DEL TEXT I HE REALITZAT PREGUNTES, REFLEXIONS I CONCLUSIONS AMB CITES DIRECTES DEL LLIBRE.	HE DISTINGIT ALLÒ RELLEVANT DEL TEXT I HE REALITZAT PREGUNTES, REFLEXIONS I CONCLUSIONS PERÒ NO OFEREIX CITES DIRECTES DEL LLIBRE.	NO HE DEMOSTRAT COMPETÈNCIA PEL QUE FA ALS CONTINGUTS DE L'OBRA TRIADA
RESUM	HE EXPRESSAT I SINTETITZAT ASPECTES IMPORTANTS I HE RESSALTAT ASPECTES DEL TEXT PER A DEMOSTRAR-HO	HE EXPRESSAT I SINTETITZAT ASPECTES IMPORTANTS DEL TEXT	HE DEMOSTRAT DIFICULTATS PER A SINTETITZAR EL TEXT I EN L'EXPRESSIÓ DE CONTINGUTS RELLEVANTS
ORGANITZACIÓ I CREATIVITAT	A L'HORA DE REALITZAR ELS PRESTATGES HE SABUT MANTINIR UN ORDRE, ORGANITZACIÓ AMB EL GRUP I L'ESTAND ES TROBA RELACIONAT AMB LA LECTURA.	A L'HORA DE REALITZAR ELS PRESTATGES HE SABUT MANTENIR UN ORDRE, ORGANITZACIÓ AMB EL GRUP I L'ESTAND ES TROBA LLEUGERAMENT RELACIONAT AMB LA LECTURA.	A L'HORA DE REALITZAR ELS PRESTATGES HE SABUT MANTENIR UN ORDRE, PERÒ HI HA HAGUT FALTA D'ORGANITZACIÓ A MÉS QUE L'ESTAND NO ES RELACIONA AMB EL LLIBRE TRIAT.
COMPORTAMENT	HE SABUT RESPECTAR ALS COMPANYS MENTRE ES REALITZAVA EL TREBALL EN GRUP I A LA RESTA DE PARTICIPANTS.	HE SABUT RESPECTAR ALS COMPANYS MENTRE ES REALITZAVA EL TREBALL EN GRUP I A LA RESTA DE PARTICIPANTS, PERÒ A VEGADES EM MOSTRAVA AMB UNA ACTITUD REBEL.	HE MANTINGUT UN COMPORTAMENT REBEL CONTRA LA RESTA DE COMPANYS I ELS SEUS PRESTATGES.



6 Conclusions

Per a redactar les conclusions d'aquest treball acadèmic, reprendrem els objectius indicats des d'un principi i el nivell d'eficàcia de cadascun d'ells. Primer de tot, direm que, gràcies al marc teòric, que ha servit com a manteniment necessari per a abordar qüestions didàctiques, hem pogut dur a terme el que és la nostra proposta a l'aula d'Educació Primària i amb la qual hem pogut complir amb l'objectiu de "Profunditzar en el foment de la lectura partint de recursos com la biblioteca d'aula". A més, el fet de treballar la literatura i fomentar-la a les aules ve motivat per la mateixa experiència durant els períodes de pràctiques educatives al llarg de la carrera. En moltes ocasions, els docents no disposen de tècniques i metodologies per a poder tractar aquestes mancances en relació amb la literatura. Per a això, en la investigació teòrica hem pogut afegir en alguns dels punts com alguns autors expliquen uns certs errors comuns que es cometen de manera usual a les aules i algunes tècniques per a poder solucionar-los, a més de la importància que té l'educació literària en el desenvolupament de l'alumnat i la metodologia de la biblioteca d'aula juntament amb les festes lectores com a eina per a fomentar la lectura en un alumnat de sisè de primària.

Pel que fa al bloc de caràcter pràctic, s'ha optat pel recurs de la biblioteca d'aula partint de lectures guiades i el compliment d'una fitxa lectora que acabarà sent treballada en les festes de portes obertes lectores. Amb aquesta metodologia el que es tracta de buscar és despertar l'interès de l'alumnat per la lectura i que, a més, es pugui adherir a les vides d'ells mateixos. Aquest tipus de tècniques educatives i lectures resulten beneficioses, ja que, a més, gràcies a elles es poden complir els objectius específics establerts a l'inici del document com és "dissenyar un pla de foment lector partint de les realitats tant lingüístiques com literàries en l'àmbit demogràfic" i "elaborar una proposta didàctica seguint els paràmetres legals que es marquen per a l'Educació Primària".

És així com es defèn que la literatura tant Infantil com Juvenil té nombrosos aspectes que ajuden als discents a créixer com a persones i, a més, fomenten la seva pròpia autonomia i pensament crític. És per això que s'ha posat especial atenció en el seu tractament en les aules de més edat pròpies de l'Educació Primària. També cal afegir que, a escala personal, m'agradaria poder dur a terme aquesta proposta a les aules educatives, la qual es troba basada en l'organització estructurada de la biblioteca d'aula per a l'organització de les festes literàries i, a més, poder rompre amb l'ús que se li dona a dies d'ara a la biblioteca escolar, la qual s'usa com a un espai de lliure elecció sense dur a terme cap control per part del docent. Per aquest motiu, la investigació sobre estudis de



com poder millorar l'educació literària i com en aquest cas, l'educació literària en valencià, no se simplifica en aquest document. En conseqüència, la idea d'estudiar com poder fomentar tots aquests objectius plantejats des d'un inici del projecte, en com poden millorar amb el pas del temps adaptant-los a les noves necessitats tant educatives com socials i, a més, com mantenir el gust per la lectura, es pot ampliar a possibles dissenys de plans lectors tractats en educació secundària o inclús en edats més adultes.

Finalment, es remarca i s'explica el motiu pel qual s'ha dut a terme una proposta per l'àrea de llengua i literatura en valencià. La llengua valenciana, com he pogut observar al llarg dels períodes de pràctiques dins de la pròpia Comunitat, es tracta com un aspecte secundari o se simplifica pel que fa a la gramàtica d'aquesta, sense atendre a la literatura o a les qüestions culturals que la defineixen. Mantenir una segona llengua i que, a més, sigui cooficial dins d'un mateix territori, hauria de ser considerat com un tresor, fet que la gran majoria dels docents no comparteixen o en pensen que no és important. Els alumnes sí que tenen motivació per aprendre i millorar dins de l'àrea de l'educació en valencià, tan sols necessiten que els hi donin la mà correcta per a poder aconseguir-ho. D'aquesta manera, el canvi ha de partir, primerament, per la formació d'un mateix, és a dir, des de la perspectiva del mateix docent a l'hora d'emprendre el gran viatge de l'ensenyament de la literatura del i en valencià.

Per finalitzar, m'agradaria remarcar la frase que Nelson Mandela va defensar en al llarg de les seves lluites, per tal de remarcar que "l'educació és el gran motor del desenvolupament personal. És l'arma més poderosa per a canviar el món".



7 Referències bibliogràfiques

Agulló Calatayud, V. (2010). Análisis de la realidad sociolingüística del valenciano. *Facultat de Ciències Socials, Universitat de València*, 96, 2, 501-514. [file:///C:/Users/blanc/Downloads/241989-Text%20de%20l'article-324804-1-10-20110519%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/blanc/Downloads/241989-Text%20de%20l'article-324804-1-10-20110519%20(3).pdf)

Amago, T. i Rodríguez, N. (2019). *Xiquetes que van imaginar allò impossible (i ho van aconseguir)*. Bromera.

Ballester, J. (2015). *La formación lectora y literaria*. Graó.

Ballester Roca, J. i Ibarra Ruis, N. (2015). La formación lectura y literaria en contextos multiculturales. Una perspectiva educativa e inclusiva. *Teoría De La Educación. Revista Interuniversitaria*, 27 (2), pàgs. 161 – 183. <https://revistas.usal.es/index.php/1130-3743/article/view/teoredu2015272161183>

Baró, M., Cencerrado L.M., Cerrillo P.C., et. alt. (2007) La biblioteca escolar como espacio de aprendizaje: *Aulas de verano*. (1º Edición). Ministerio de educación y ciencia: Santander. <https://www.torrossa.com/en/resources/an/2512637#page=243>

Bermúdez Martínez, M., Núñez Delgado, P., González Vázquez, A., Rienda Polo, J (2012). *Canon y educación literaria*. Octaedro Recursos.

Cantero Castillo, N. (2010). El papel fundamental de la biblioteca en Educación Primaria. *Innovación y experiencias educativas*, 29, 1-8. https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_29/NATIVIDAD%20DEL%20PILAR_%20CANTERO%20CASTILLO_2.pdf

Caspir Maiques, S. i Viu Rodríguez, M. (2018). *Dones valencianes que han fet historia*. Edicions Bromera.

Cerrillo, P. (2005). Lectura y sociedad del conocimiento. *Revista de Educación*. 53-61. <https://redined.educacion.gob.es/xmlui/bitstream/handle/11162/68777/00820073007074.pdf?sequence=1>

Cerrillo, P. (2007). *Literatura Infantil y Juvenil y educación literaria. Hacia una nueva enseñanza de la literatura*. Octaedro.

Cerrillo, P. (2016). *El lector literario*. Fondo de cultura económica.



Colomer, T. (1991). De la enseñanza de la literatura a la educación literaria. *Comunicación, lenguaje y educación*. Vol 3, nº 9. Págs. 21 – 31.
[file:///C:/Users/blanc/Downloads/Dialnet-DeLaEnsenanzaDeLaLiteraturaALaEducacionLiteraria-126236%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/blanc/Downloads/Dialnet-DeLaEnsenanzaDeLaLiteraturaALaEducacionLiteraria-126236%20(5).pdf)

Colomer, T. (2010). *Introducción a la literatura infantil y juvenil*. Editorial Síntesis.

Cuadrado Morales, J. (2011). La biblioteca escolar y la biblioteca de aula. *Innovación y experiencias educativas*, 41, 1-8.
https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_41/JOSE_FELIX_CUADRADO_1.pdf

DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual establix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana. [2014/6347]
https://dogv.gva.es/datos/2014/07/07/pdf/2014_6347.pdf

Dickens, C. (2012). *Oliver Twist*. Anaya.

Feijóo, J. (2021). *Missió pandèmia*. Editorial Algar.

Gil, C. (2008). *Leer, contar y jugar. Actividades de animación a la lectura*. Editorial CCS.

Gómez-Villalba, E. i Pérez González, J. (2001). Animación a la lectura y comprensión lectora en Educación Primaria. *Universidad de Granada e Inspección de Educación de Granada*. 9-20
https://ruc.udc.es/dspace/bitstream/handle/2183/8145/LYT_17_2001_art_1.pdf

Martínez Sánchez, A. (1975). Biblioteca de aula: composición y funciones. *Biblitex*, 31-37. <http://hdl.handle.net/11162/78673>

Martín Vegas, R. A (2018). *Desarrollo de la competencia lingüística y literaria en la educación primaria*. Editorial Síntesis.

Mendoza Fillola, A y Pascual, S. (1998). La competencia literaria: una observación en el ámbito escolar. *Departamento de Didáctica de la Lengua y Literatura de la Universidad de Barcelona*. Pág. 25-53.
<https://rodin.uca.es/bitstream/handle/10498/7637/14024287.pdf>

Mendoza Fillola, A. (1998). *Conceptos clave en didáctica de la lengua y la literatura*. Horsori Editorial.



Ordóñez-Peláez, A. (2010). Actividades que fomentan la lectura. *Innovación y experiencias educativas*, 34, 1-12.
https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_34/ANGELA MARIA ORDONEZ_1.pdf

ORDE 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana. [2011/6872] https://dogv.gva.es/datos/2011/06/16/pdf/2011_6872.pdf

Pascual, V. (2011). *L'escola valenciana. Un model d'educació plurilingüe i intercultural per al sistema educatiu valencià*. Col·lecció les Claus de l'escola. 1-28.
<http://www.upv.es/entidades/SPNL/info/arguments2.pdf>

Pernas Lázaro, E. Animación a la lectura y promoción lectora. *Bibliotecas Municipais de A Coruña*, 11, 261-291. https://ruc.udc.es/dspace/bitstream/handle/2183/12950/CC-102_art_10.pdf

Prado Aragonés, J. (2011). *Didáctica de la lengua y literatura para educar en el siglo XXI*. La muralla.

Rueda, R. (1998). *Bibliotecas escolares. Guía para el profesorado de Educación Primaria*. Ed. Narcea.

Sturnolio, N. (2008). *La música de las tenebras*. Anaya.

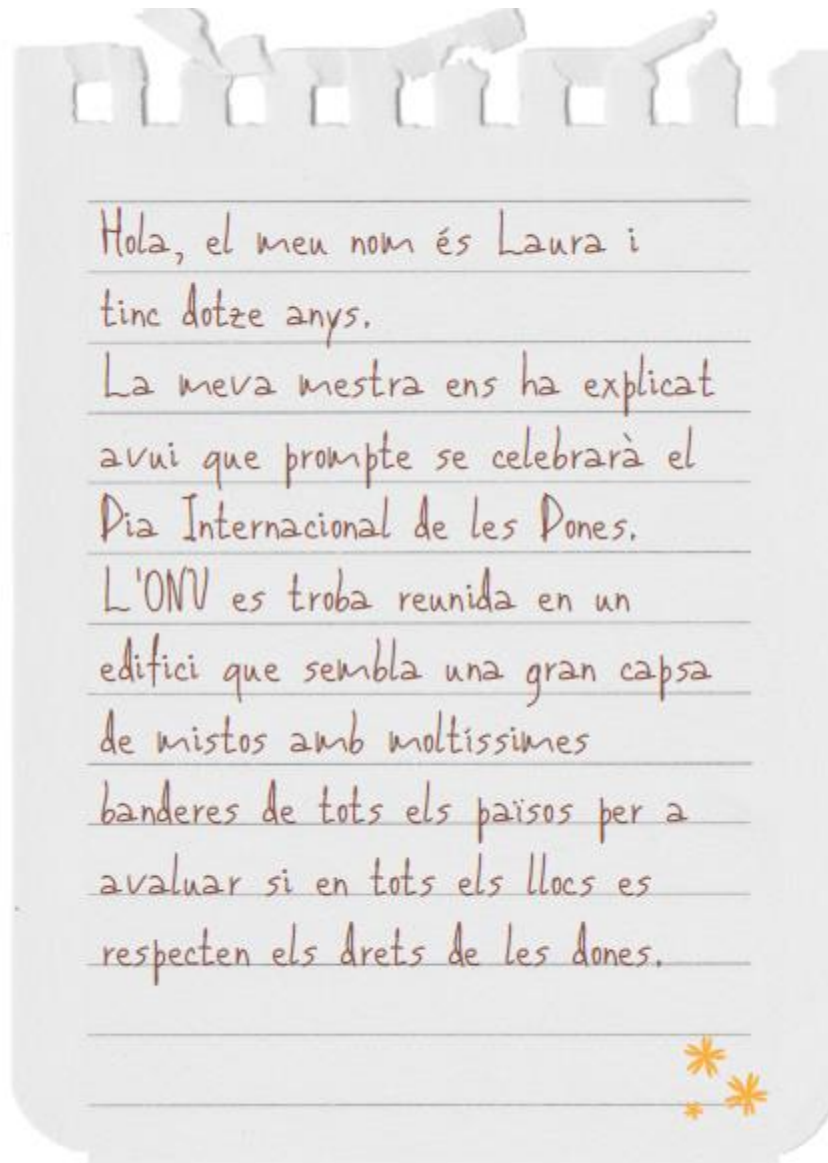
Sullà, E y Bloom, H. (1998). *El canon literario*. Arco-libros.

LUEV. Llei d'ús i ensenyament del valencià. (1983). Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià. DOGV núm. 133.



8 Annexos

Annex 1





INFORME DEL LLIBRE



QUÈ SÉ SOBRE EL
TEMA?

QUÈ VULL APRENDRE?

QUÈ HE APRÈS?

--	--	--

--	--	--

--	--	--

QUALIFICA EL LLIBRE



